

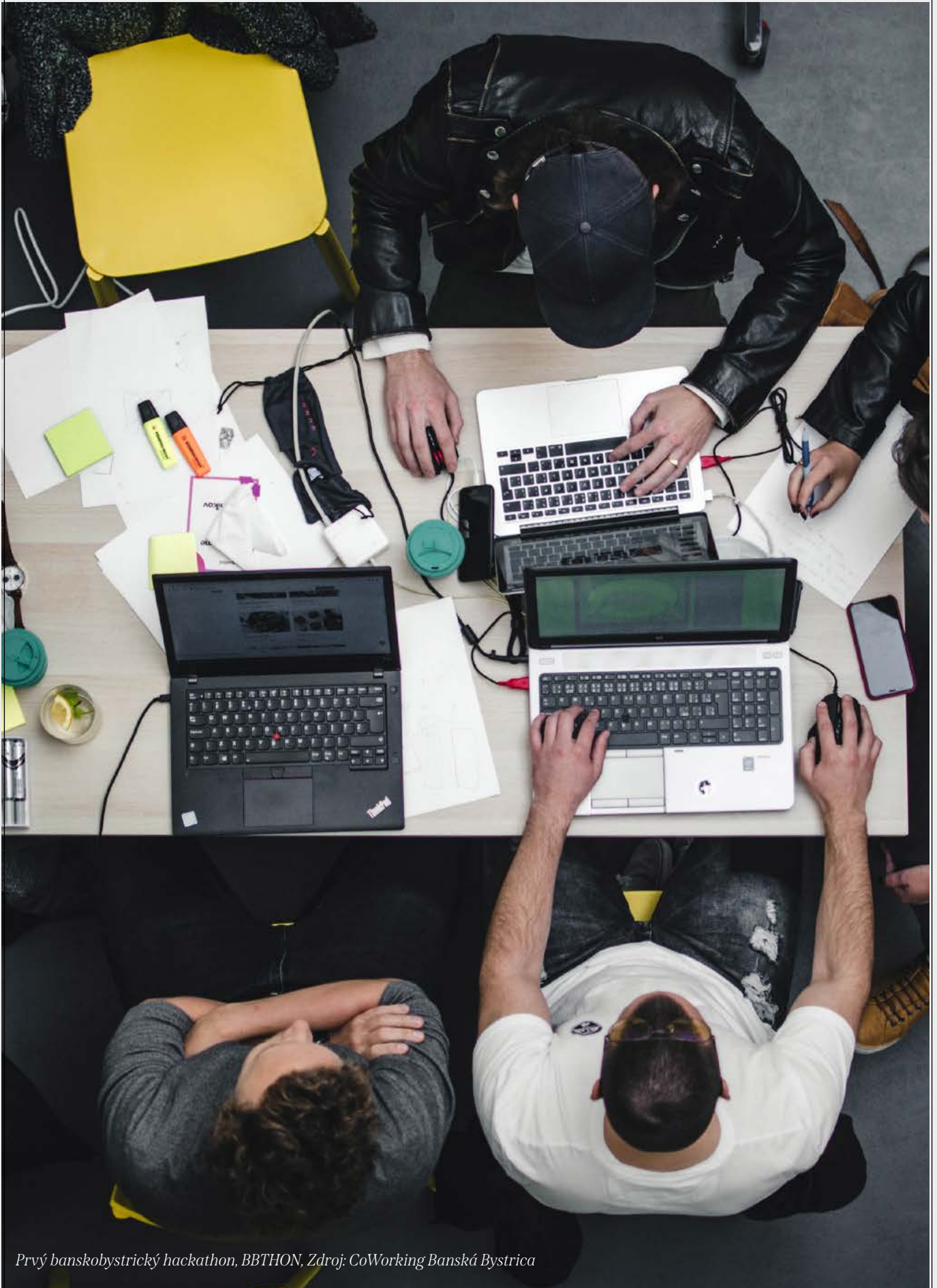
Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

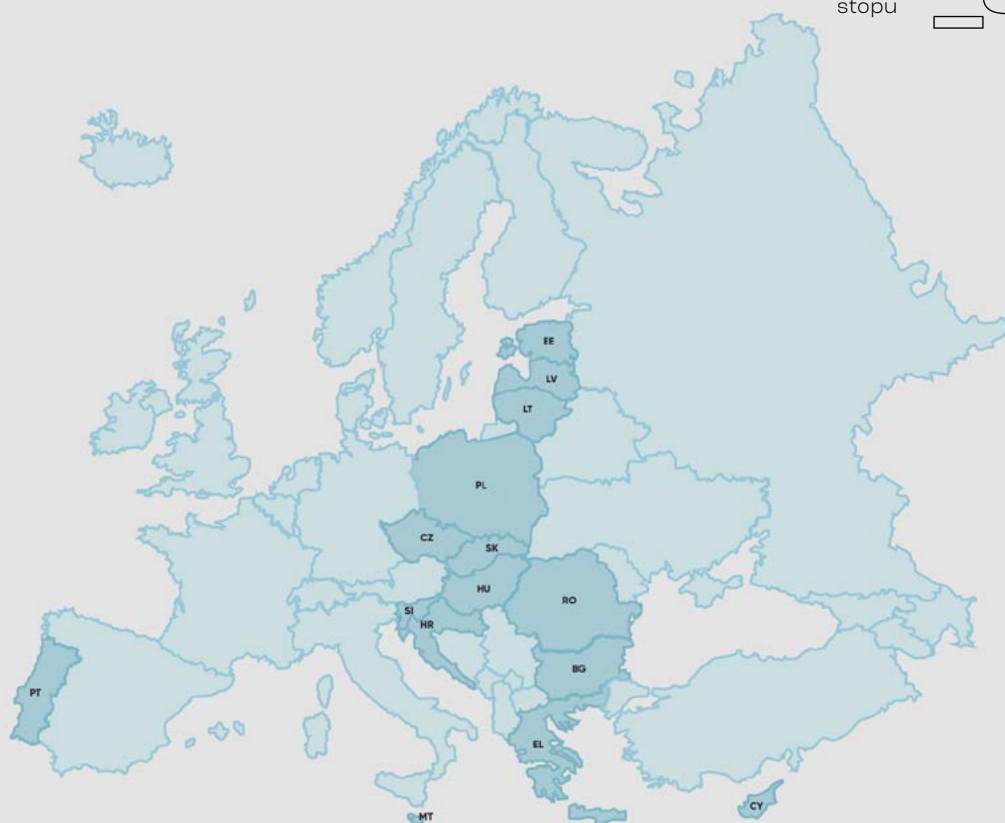

čo

**zanechali
stopu**

Prvý banksobystrický hackathon, BBTHON, Zdroj: CoWorking Banská Bystrica

ÚVOD

Granty EHP a Nórska poskytli v programovom období 2014-2021 prijímateľským krajinám 2,8 miliardy EUR, aby prispeli k sociálne aj ekonomicky rovnovej Európe a aby posilnili vzťahy medzi Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom a 15 krajinami, ktoré finančnú pomoc získali. Slovenská republika z tejto sumy mala možnosť využiť 113,1 miliónov EUR pre projekty v širokej škále oblastí, pokrývajúcej inovácie, výskum, vzdelávanie a konkurencieschopnosť, sociálnu inklúziu, životné prostredie a zmenu klímy, kultúru, dobrú správu vecí verejných, ochranu základných práv a slobôd, justície a správy štátu.

Active Citizens Fund Slovakia bol malou, ale významnou súčasťou tejto rozsiahlej pomoci, a to nielen na Slovensku, ale vo všetkých prijímateľských krajinách, kde tieto fondy predstavovali dôležitý zdroj podpory pre organizácie občianskej spoločnosti. Konzistentná dlhodobá podpora činnosti a rozvoja občianskej spoločnosti – nielen v programovom období 2014-2021 – poukazuje na to, aký význam prikladajú fungujúce demokracie zapájaniu aktívnych občanov, ktorí prispievajú k ich lepšiemu fungovaniu. Práve v týchto krajinách si vážia a rozvíjajú aj vlastné občianske organizácie – rovnako tie, čo pomáhajú dopĺňať služby, na ktoré štát nestačí ako aj tie, ktoré ako nezávislí aktéri strážia dodržiavanie pravidiel právneho štátu a demokratických hodnôt.

A sú to práve demokratické hodnoty – sloboda, rovnosť, spravodlivosť, účasť na rozhodovaní, právny štát, ochrana menších a solidarita so slabšími, úcta k ľudským právam, zodpovednosť a transparentnosť – ktoré sú v posledných rokoch nemilosrdne skúšané kolotočom kríz a útokmi autokratických politikov.

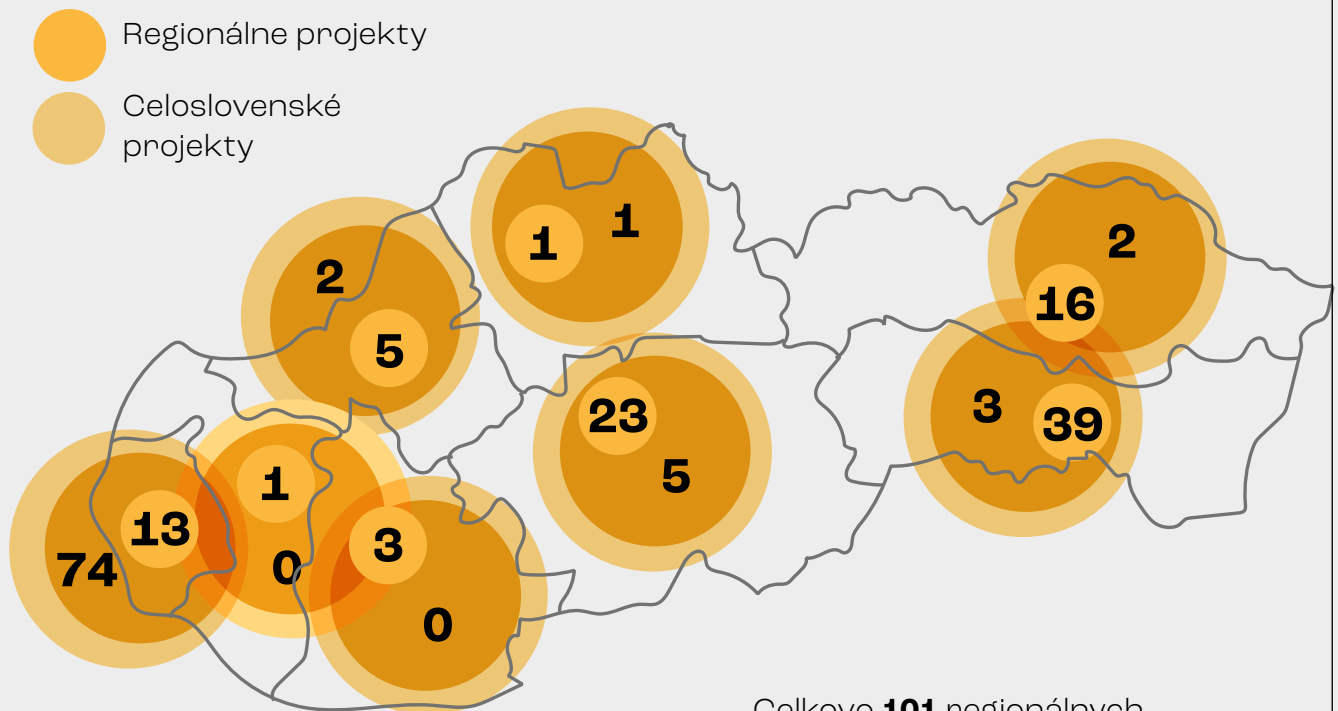
Mimovládne organizácie, ako zástancovia týchto hodnôt a ich obhajoby v slušnom a otvorenom dialógu sú v tomto dianí pod silnejúcim tlakom politikov, najčastejšie zo strany tých, ktorí demokraciu krok za krokom demontujú. V dobe, keď algoritmy sociálnych sietí valcujú zdvorilosť a vzájomnú úctu, keď znevažujúce vnášajú do spoločnosti neprekonateľné hranice si vytvárame svety, ktorých spoločná existencia je čoraz zložitejšia.

Spoločným menovateľom projektov a sprievodných aktivít v programe ACF SK bola snaha tieto hranice prekonať, povzbudiť v ľuďoch to dobré a umožniť mimovládkam robiť svet o niečo lepším. Publikácia „Tí, čo zanechali stopu“ je správou o tom, ako sa nám to darilo.

Publikácia je tiež poďakovaním správcovského konzorcia - Nadácie Ekopolis, Karpatскеj Nadácie a Nadácie otvorenej spoločnosti všetkým partnerom, ktorí sa na realizácii programu ACF SK podieľali – realizátorom projektov, tímu z Úradu pre finančné mechanizmy v Bruseli, externým odborníkom a odborničkami, s ktorými sme na realizácii ACF spolupracovali, partnerským nadáciami správcami programov ACF v iných krajinách.

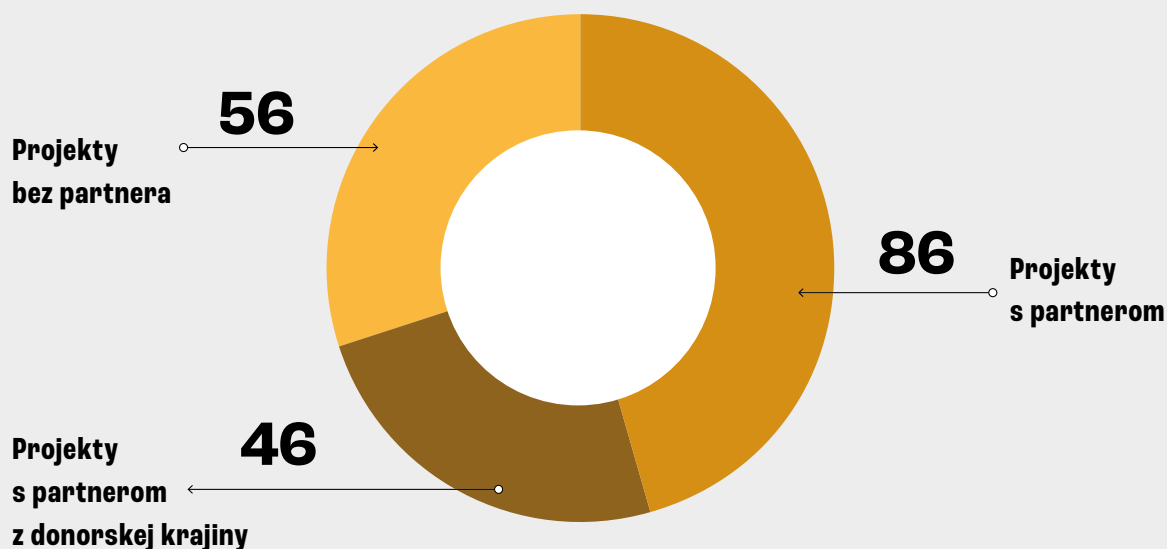
ACF-Slovakia

Regionálny dosah podporených projektov

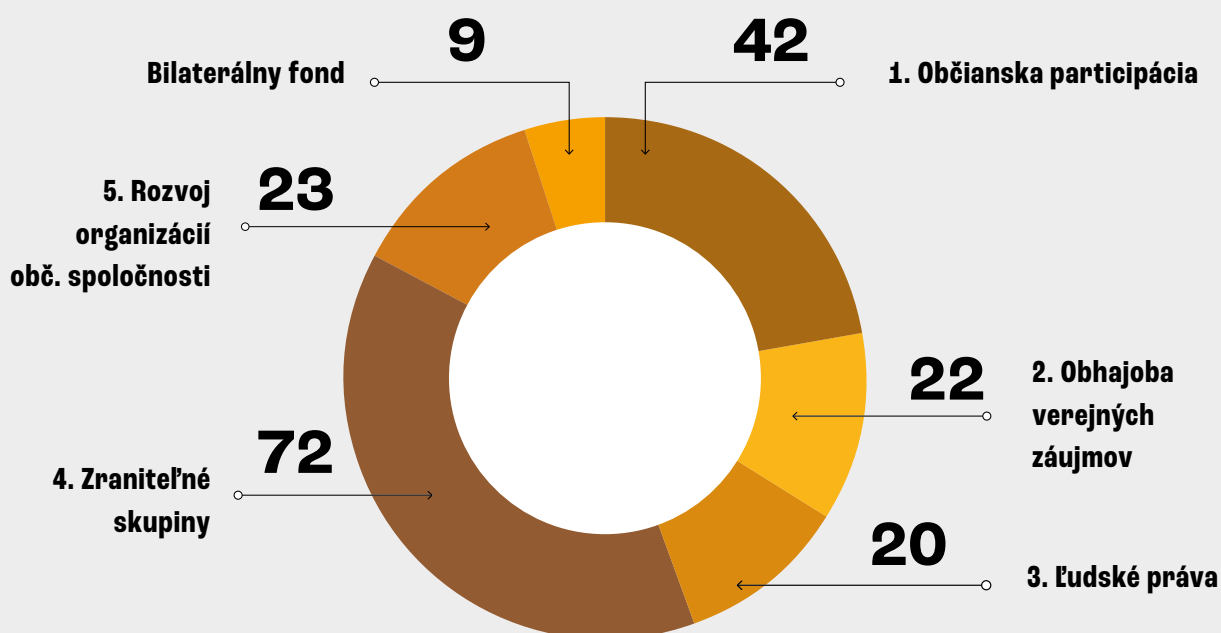

Celkovo **101** regionálnych
a **87** celoslovenských projektov

Počet podporených projektov s partnerom z donorskej krajiny

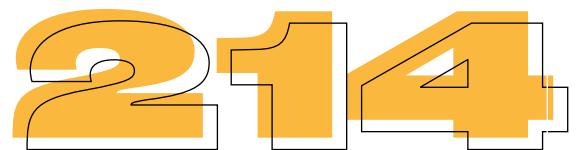
Počet podporených projektov podľa tém

Program Active Citizens Fund - Slovakia

podporoval slovenské občianske organizácie pri zapájaní občanov do rozhodovania a do tvorby verejných politík, v snahách o vytváranie lepších podmienok pre dobrú správu vecí verejných, pri ochrane ľudských práv a poskytovaní občianskeho vzdelávania a pri zlepšení postavenia zraniteľných skupín v spoločnosti. Osobitná pozornosť bola venovaná mladým ľuďom a ich účasti na verejnom dianí. Prierezovými prioritami programu boli podpora bilaterálnej spolupráce medzi slovenskými organizáciami a partnermi z donorských krajín a rozvoj kapacít či zlepšenie pozície občianskych organizácií v spoločnosti.

Program Active Citizens Fund bol súčasťou finančnej pomoci Islandu, Lichtenštajnska a Nórska 15 členským štátom Európskej únie. Program Active Citizens Fund na Slovensku spravovala v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou. Výberom týchto organizácií sa pokryla pôsobnosť programu na celom území Slovenska, teda aj v menej rozvinutých regiónoch a sprístupnila sa aj pre menšie organizácie, ktoré s podobnými grantovými výzvami mali menej skúseností. Slovensko, spolu s Bulharskom boli prvými štátmi, kde sa program Active Citizens Fund začal implementovať. Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou. Výberom týchto organizácií sa pokryla pôsobnosť programu na celom území Slovenska, teda aj v menej rozvinutých regiónoch a sprístupnila sa aj pre menšie organizácie, ktoré s podobnými grantovými výzvami mali menej skúseností. Slovensko spolu s Bulharskom boli prvými štátmi, kde sa program Active Citizens Fund začal implementovať.

214

podporených
organizácií

V období 2018 – 2023 rozdelil program Active Citizens Fund v 20 grantových výzvach spolu 8,5 mil. EUR na projekty slovenských občianskych organizácií a poskytol ďalšie podporné aktivity, napr. vzdelávanie v oblasti projektového riadenia, organizačného rozvoja a samofinancovania.

Program Active Citizens Fund - Slovakia (ďalej iba ACF Slovakia) začal svoje obdobie v roku 2018, kedy sa začalo s plánovaním aktivít pre nasledujúce roky implementácie - aktivity na úrovni operátorov fondu a tiež na úrovni programu (plánovanie výziev a obsah jednotlivých tém).

Dohoda o implementácii programu bola uzavretá 14. júla 2018. Po uzavretí Dohody nasledovalo plánovanie vyhlásenia výziev, ktoré boli uvedené na podujatí k otvoreniu programu, 22. októbra 2018 v Košiciach. Po dohode na jednotlivých termínoch výziev sa dohodlo aj na konzultáciách na začiatku každej výzvy a priebežných konzultáciách so záujemcami o podanie žiadosti v programe.

Priebeh programu zásadne ovplyvnili udalosti globálneho rozsahu, ktoré v rôznej miere formovali aj smerovanie a charakter jednotlivých projektov. Prvým z týchto faktorov bola pandémia COVID – 19, ktorá vypukla začiatkom roku 2020 a ktorá viac než dva roky komplikovala praktickú realizáciu aktivít, ktoré sú založené na efektívnej a konštruktívnej komunikácii, alebo ktorých podstatou je stretávanie sa mimo online priestoru.

Druhým zásadným zásahom do realizácie niektorých projektov bola od februára 2022 vojna na Ukrajine. V oboch prípadoch, grantisti dokázali pohotovo reagovať a program bol prispôsobený aktuálnym potrebám a požiadavkám.

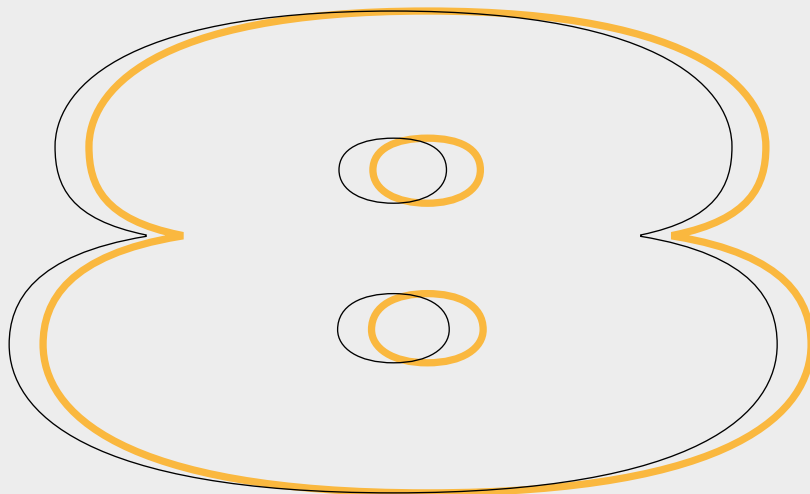
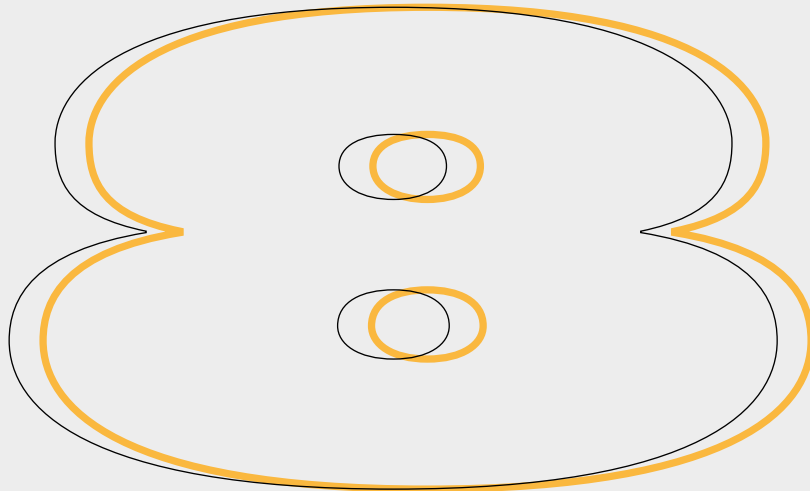
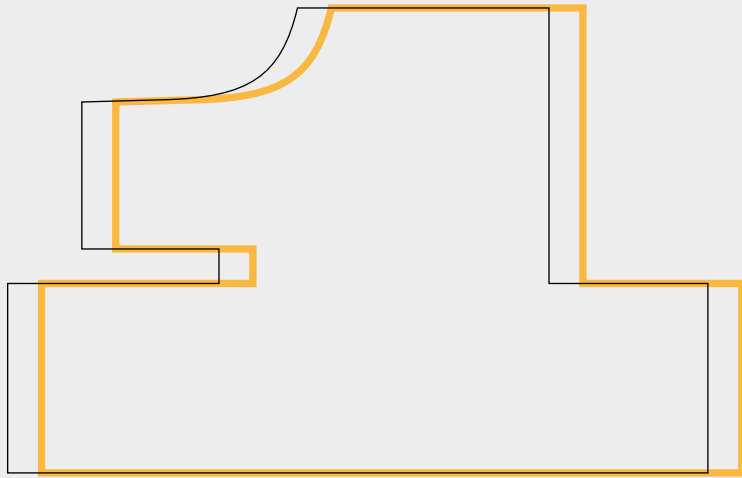

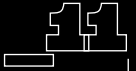
188

podporených
projektov

214

podporených organizácií
občianskej spoločnosti

V programe bolo
celkovo podporených
188 projektov v rámci
výziev v troch kolách,
v piatich témach:

- **42** projektov v téme **občianska participácia**
- **22** projektov v téme **obhajoba verejných záujmov**
- **20** projektov v téme **ľudské práva**
- **72** projektov v téme **zraniteľné skupiny**
- **23** projektov v téme **rozvoj organizácii občianskej spoločnosti**
- **9** projektov v samostatnom, **bilaterálnom fonde**

Téma 1

OBČIANSKA PARTICIPÁCIA

podporených
projektov

42 podporených projektov

20 podporených projektov v základných grantoch

21 podporených projektov v mikrograntoch

1 preddefinovaný projekt

9 zrekonštruovaných alebo vytvorených fyzických priestorov

40 sietí/platform umožňujúcich účasť verejnosti na rozhodovaní

3 757 osôb vzdelaných v oblasti životného prostredia/klimatickej zmeny

55 podporených mládežníckych organizácií

V téme **OBČIANSKA PARTICIPÁCIA** bolo podporených 42 projektov, v troch riadnych výzvach a jednej priebežne otvorenej mikrograntovej výzve.

Cez umožnenie účasti verejnosti na rozhodovaní a cez zapájanie občanov do aktivít občianskej spoločnosti chcel program Active Citizens Fund - Slovakia zvýšiť dôveru k demokratickým inštitúciám a predchádzať radikalizácii verejného života.

Tematické zameranie:

- účasť občanov v rozhodovaní o verejných politikách,
- vytvorenie a vylepšovanie infraštruktúry, ktorá verejnosti umožní zapájať sa do diskusie,
- posilnenie účasti verejnosti na rozhodovaní – a to v zmysle hmotnom (fyzické priestory pre aktivity organizácií) aj nehmotnom (napríklad webové nástroje, platformy a pracovné skupiny),
- podpora 50 iniciatív organizácií občianskej spoločnosti (OOS) umožňujúcich občanom zapájať sa do rozhodovania o verejných záležitostiach,
- zapojenie mládeže do aktivít občianskej spoločnosti – podporou najmenej 16 OOS zameraných na prácu s mládežou.

Finančná podpora:	1 747 926 €
Typy grantov:	
Základné granty:	30 000 – 80 000 € 12 – 18 mesiacov 3 výzvy
Mikrogranty:	do 8 000 € do 12 mesiacov priebežne otvorené

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
Regionálne co-workingové centrum občianskej participácie	OTVOR DVOR	06/2019 – 11/2020	79 922 €
Aj Ty si Slovensko.Digital	Slovensko.Digital	05/2019 – 06/2021	64 996 €
Aktívni občania ako základ dobre fungujúceho štátu	VIA IURIS	06/2019 – 06/2021	64 998 €
Zorientuj sa v samospráve	Združenie občanov miest a obcí Slovenska	05/2019 – 12/2020	49 423 €
Re-Start	Naša Sobota	05/2019 – 03/2021	39 327 €
Objekt(ív) 21: Mladí reportéri pre občiansku spoločnosť	Centrum environmentálnych aktivít	06/2019 – 07/2021	64 987 €
Social Impact Academy	CoWorking Banská Bystrica	07/2019 – 04/2021	56 347 €
2. výzva			
Zapojenie verejnosti do prípravy Koncepcie pomoci ľuďom s autizmom	Nadácia Rafael	10/2020 – 07/2023	80 000 €
Zelená škola – každý deň pre budúcnosť	CEEV Živica	06/2020 – 04/2022	64 413 €
FABRIK SPACE – otvorená zóna pre komunity a občiansku participáciu	TABAČKA KULTURFABRIK	07/2020 – 04/2022	64 836 €
Klimatické zmeny na Gemeri – ako ďalej?	Centrum udržateľnej energetiky Gemer, n.o.	10/2020 – 05/2022	77 328 €
Bystriny – sieť aktívnych občanov	Bystriny	06/2020 – 04/2022	65 000 €
Pripútať sa – štartujeme...	Mládež ulice	06/2020 – 04/2022	62 480 €
3. výzva			
Aktívnym občianstvom ku kvalitnejšej samospráve	Transparency International Slovensko	11/2021 – 06/2023	72 000 €
InQubátor občianskej participácie	Dúha na východe, o.z.	11/2021 – 06/2023	76 059 €
Počúvam ťa	Presahy	01/2022 – 06/2023	71 565 €
Slovensko v dátach: podpora občianskej spoločnosti a demokratických inštitúcií prostredníctvom dátovej analýzy	DEKK Inštitút	11/2021 – 07/2023	62 991 €
LINK Academy	CoWorking Banská Bystrica	11/2021 – 06/2023	58 968 €
Mechanizmus prevencie radikalizácie a extrémizmu - polícia a mladí spoločne	Centrum pre výskum etnicity a kultúry	10/2021 – 06/2023	64 974 €
Spolu sme Slovensko.Digital	Slovensko.Digital	01/2022 – 06/2023	57 699 €

Organizácia	OTVOR DVOR
Projekt:	Regionálne co-workingové centrum občianskej participácie
Grant:	79 922 €
Obdobie realizácie:	06/2019 – 11/2020

Podľa demografických údajov z 15.1.2024 je jedným z najmenej rozvinutých regiónov Gemer, kde napríklad v meste Rožňava dosahuje nezamestnanosť z celkového počtu obyvateľov 17 164 až 13,80%. Tento demografický údaj v praxi súvisí aj s nižšou mierou vzdelanosti a nedostatkom príležitostí. V regióne tiež dlhodobo stagnuje občianska angažovanosť, participácia, či záujem o aktivizmus a snahy o zveľadovanie verejného priestoru. V meste Rožňava tiež dlhodobo chýbal priestor, ktorý by združoval aktívnych ľudí či predstaviteľov tretieho sektora v meste a celkovo regióne, a ktorý by týchto ľudí vzdelával, či generoval nové zmysluplné projekty a iniciatívy. Vďaka projektu sa podarilo zrekonštruovať priestory pre co-working v zabudnutom kláštore, a tieto priestory vybaviť nábytkom, IT technikou a ďalším príslušenstvom nevyhnutným pre jeho fungovanie. Všetko sa dialo v spolupráci s nórsym partnerom Bjenkaker Learning Lab, ktorý v projekte plnil funkciu mentora a jeho úlohou bolo dozerieť nad správnym nastavením všetkých procesov spojených s manažmentom, komunikáciou s verejnosťou, a pod.

Okrem samotného vzniku a rozbehnutia činnosti co-workingového priestoru sa v rámci projektu podarilo zorganizovať viac ako 20 kultúrnych a vzdelávacích podujatí. Medzi týmito podujatiami boli napríklad stretnutie s prezidentkou Slovenskej republiky Zuzanou Čaputovou, diskusia s Denníkom N na tému Čo nám prinesie druhá vlna korony?, Diskusia s inšpiratívnymi ľuďmi zo Slovenska, infosemináre na tému Benefits co-workingu pre študentov stredných škôl, ale aj rôzne koncerty lokálnych kapiel a mnoho iného.

OTVOR DVOR

Zdroj: OTVOR DVOR

”

Celkovo tak tento projekt hodnotíme ako veľmi úspešný a veríme, že tento co-working sa nám s pomocou nórskeho partnera/mentora podarilo nastaviť natoľko dobre, že bude v dlhodobom horizonte prinášať priestor pre aktivizovanie verejnosti v našom meste i širšom regióne.

Richard Petro, OTVOR DVOR

“

ŽIVICA

*Učítelia v teréne kurz Poloniny,
Zdroj: CEEV Živica*

”

Za úspech považujem, že aj po ukončení projektu pokračujeme nadväzujúcimi aktivitami – učiteľky z inšpiratívnych škôl zdieľajú skúsenosti s ostatnými kolegynami a kolegami a my v tíme pokračujeme vo vzdelávaní učiteľov a učiteľiek Zelených škôl.

Zuzana Gallayová, CEEV Živica

“

Organizácia	Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica
Projekt:	Zelená škola - každý deň pre budúcnosť
Grant:	64 413 €
Obdobie realizácie:	06/2020 – 04/2022

Projekt reagoval na aktuálnu výzvu klimatickej zmeny, ktorej dôsledky pociťujeme v každodennom živote aj na Slovensku. Poukázal najmä na fakt, že deti a mladí ľudia na Slovensku často majú problém v pochopení a vysvetlení komplexných globálnych problémov (vrátane aj klimatickej zmeny), učitelia nemajú dostatočné zručnosti a skúsenosti s výučbou klímažmeny na rôznych predmetoch. Pri adaptačných opatreniach je však dôležitým aspektom práve participácia obyvateľov a obzvlášť žiakov a učiteľov.

Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica vytvorila z 10 vybraných škôl inšpiratívne centrá v rôznych regiónoch Slovenska prostredníctvom vyškolovania a supervízie 20 učiteľov z týchto škôl. Odborníci z praxe im v rámci diskusií a webinárov priniesli najnovšie informácie z európskeho kontextu (Michal Wiezik, poslanec Európskeho parlamentu), z výskumu klimatických zmien (Jana Škvareninová, Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita vo Zvolene), ekosystémových služieb a zelenej infraštruktúry (Branislav Olah, Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita vo Zvolene), praktické skúsenosti z občianskej angažovanosti a obhajob práv občanov na životné prostredie (Eva Kovačechová, VIA IURIS) a praktických adaptačných opatrení obcí a miest (Peter Svitek, Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica), inovatívne prístupy k ochrane prirodzených lesov ako kľúčových ekosystémov pre zmierňovanie klímažmeny (Zuzana Burdová, AEVIS). Učitelia inovovali výučbu, realizovali informačné aktivity pre rodičov a obyvateľov, zdieľali príklady dobrej praxe s ostatnými učiteľmi programu Zelená škola.

Hlavné výsledky projektu: vyškolení učitelia, videá zo škôl s príkladmi dobrej praxe, séria videoprednášok z konferencie pre samosprávy a verejnosť, hra pre školy. V projekte sa podarilo vzdeliť 1923 ľudí v oblasti životného prostredia, a to formou prednášok, školení a seminárov.

Organizácia CoWorking Banská Bystrica

Projekt: LINK Academy

Grant: 58 968 €

Obdobie realizácie: 11/2021 – 06/2023

Téma podpory a rozvoja mladých ľudí je v dnešnej dobe stále aktuálna a po covidovej dobe ešte naliehavšia. Dať priestor mladým ľuďom zlepšiť zručnosti, nabrať skúsenosti a spoznať proaktívnych rovesníkov je podľa nás veľmi prospešné. Takéto dlhodobé programy im pomôžu nájsť ich talenty, v čom sú dobrí a ukázať im možnosti, ktoré život ponúka.

CoWorking Banská Bystrica sa rozhodla vytvoriť program, šitý na mieru mladým ľuďom z Banskej Bystrice a okolia za účelom podpory rozvoja sociálnych a profesijných kompetencií mládeže, ako aj ich úspešnejšieho uplatnenia sa na trhu práce.

V rámci projektu LINK Academy sa podarilo zrealizovať 7 turnusov vzdelávacieho a rozvojového programu, ktorým prešlo spolu 217 mladých ľudí. Do projektu sa zapojili 3 stredné školy v Banskej Bystrici, a to Stredná priemyselná škola J.Murgaša, Obchodná akadémia a Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu. Účastníci absolvovali workshopy na témy ako Prezentačné zručnosti, Time manažment, Projektový manažment, Copywriting, či Rečový workshop. Následne dobrovoľníčili v rámci školského projektu, ktorý si sami vymysleli a naplánovali. Účastníci zvyšných 4 turnusov dobrovoľníčili vo vybraných neziskových organizáciách, v rámci ktorých aplikovali získané zručnosti v praxi.

V rámci projektu sa zrealizoval 1. banskobystrický hackathon. Realizátori projektu oslovili 3 inštitúcie, ktoré poskytli svoje know-how v rôznych oblastiach a tiež dali zadanie pre účastníkov - Úrad priemyselného vlastníctva SR, Banskobystrický samosprávny kraj a mesto Banská Bystrica. Účastníkmi boli nielen mladí ľudia zapojení do vzdelávacieho programu, ale aj verejnosť. Výsledkom projektu bolo tiež nahranie 16 podcastov s inšpiratívnymi ľuďmi.

COWORKING
BANSKÁ BYSTRICA

Prvý banskobystrický hackathon, BBTHON
Zdroj: CoWorking Banská Bystrica

LINK Academy

Zdroj: CoWorking Banská Bystrica

”

*Keď sa obzrieme späť, tak sme stále presvedčení, že realizovať tento projekt bolo skvelé rozhodnutie a sme radi, že získal aj podporu z ACF – Slovakia.
Eva Ščepková, CoWorking Banská Bystrica*

“

PODPORENÉ PROJEKTY – MIKROGRANTY

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
Medzinárodná letná škola na podporu vzdelávania k občianskym a ľudským právam	REACH	06/2019 – 07/2019	7 998,50 €
Verejné diskusie - participácia občana na kontrole verejných vecí	OZ Proti korupcii	09/2019 – 02/2021	7 884 €
Spoločne to zvládneme	Silnejší slabším	09/2019 – 11/2020	7 999,40 €
Mládež v Dúbravke potrebuje nízkoprah	ICHTYS	08/2019 – 11/2020	7 662,60 €
Oflajn 2020	Nezisková organizácia Voices	01/2020 – 01/2021	7 200 €
Spolu, či proti sebe? Čo ovplyvňuje naše spolužitie	Inštitút pre verejné otázky	09/2019 – 02/2021	3 514 €
Slovensko na križovatke	Point	12/2019 – 02/2021	7 945 €
SVET PODĽA GABRIELA - 2. ročník festivalu transrodovej kultúry	Občianske združenie „Hlava 98“	03/2020 – 01/2021	5 562 €
Jeden svet v regiónoch - učiť a učiť sa	Človek v ohrození	09/2020 – 12/2021	7 919 €
Svet budúcnosti – podcastová séria	Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica	08/2020 – 03/2021	7 128 €
Schopné deti pre svoju komunitu	ETP Slovensko	10/2020 – 10/2021	8 000 €
Interná komunikačná platforma Lígy za duševné zdravie	Líga za duševné zdravie	11/2020 – 01/2022	7 920 €
Orchester krajiny ticha – školské projekcie	Film Expanded	01/2021 – 12/2021	7 155 €
Inklúzia krok za krokom	A Centrum	12/2020 – 10/2021	7 898 €
S demagógom proti demagógii medzi mládežou	Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť	01/2021 – 03/2022	6 789 €
Trenčín na ceste	Nezisková organizácia Voices	01/2021 – 01/2022	7 200 €
Korupcia – skutok sa deje	Prešovské rozvojová agentúra	12/2020 – 04/2022	7 200 €
Súkromie a jeho ochrana	Super pocit	11/2020 – 11/2021	8 000 €
MESTOMETER	OZ SPOLKA	02/2021 – 11/2021	7 574 €
Podporujeme jednorodičov online	JEDEN RODIČ	02/2021 – 05/2022	7 960 €
Z reťaze do peliešku- liečime týrané psie duše.	OZ BROD	02/2021 – 12/2021	3 491,46 €

Organizácia Nezisková organizácia Voices

Projekt: Trenčín na ceste

Grant: 7 200 €

Obdobie realizácie: 01/2021 – 01/2022

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu v rok 2021 sa mnoho aktivít presunulo do online priestoru alebo sa zrušilo. V prípade trenčianskej organizácie Voices však ani jedna z týchto možností nebola pravdepodobná. Realizátori projektu Trenčín na ceste preto našli ďalšiu alternatívu, ktorá okrem toho, že prinášala pravidelnú dávku pozitívnych správ z mesta, pomohla udržať fungovanie Kaviarne Na ceste, čím o svoju prácu neprišli ľudia s mentálnym postihnutím, pracujúci v tejto kaviarni.

Realizátori projektu ich zapojili do aktivity s názvom Zápisky z Trenčína, v rámci čoho realizovali rozhovory s osobnosťami z mesta. S každým hosťom desiatich rozhovorov hovorili o podporovanom zamestnávaní. Zároveň bol pre nich v kaviarni a baliarni vždy pripravený originálny darček vyrobený zraniteľnou osobou. Vďaka pestrejšej komunikácii aktivít projekt podporil u hostí a čitateľov empatiu a úctu k pomáhajúcim profesiám a prehĺbil vzťah k mestu.

Napriek pandémie sa podarilo ukázať širokej verejnosti, že ľudia s mentálnym postihnutím môžu pracovať a môžu byť oveľa samostatnejší a sebavedomejší, než si dokážeme predstaviť. V priebehu roka 2021 bolo pripravených a publikovaných celkovo 10 dlhších hĺbkových rozhovorov s ľuďmi, ktorí obohacujú život v Trenčíne. Ich život a aktivity boli priblížené širokej verejnosti formou blogov v online priestore - najmä na www.voices.sk/zapisky. Na aktivitách sa zúčastnilo viac ako 150 ľudí. Neplánovaným, ale o to výraznejším výsledkom bolo, že sa podarilo zrealizovať pro bono crowdfundingovú kampaň #naceste a vyzbierať viac ako 11 000 eur na sociálny workshop Kaviareň Na ceste a zorganizovať výstavu Zápisky z Trenčína na podujatí Space.

VOICES

”

Chránená dielňa Kaviareň Na ceste mala nevyužitý potenciál. Vďaka projektu sa dostala do povedomia verejnosti a za peniaze vyzbierané v pro bono kampani si kúpila zmrzlinový stroj, klimatizáciu, pečatidlo, zúčastňovala sa na podujatiach a zamestnala deviateho zamestnanca. Okrem toho sa podarilo vymyslieť a dať vyrobiť sklenené dvere, vďaka ktorým ich okoloidúci vidia aj v chladnejších mesiacoch.

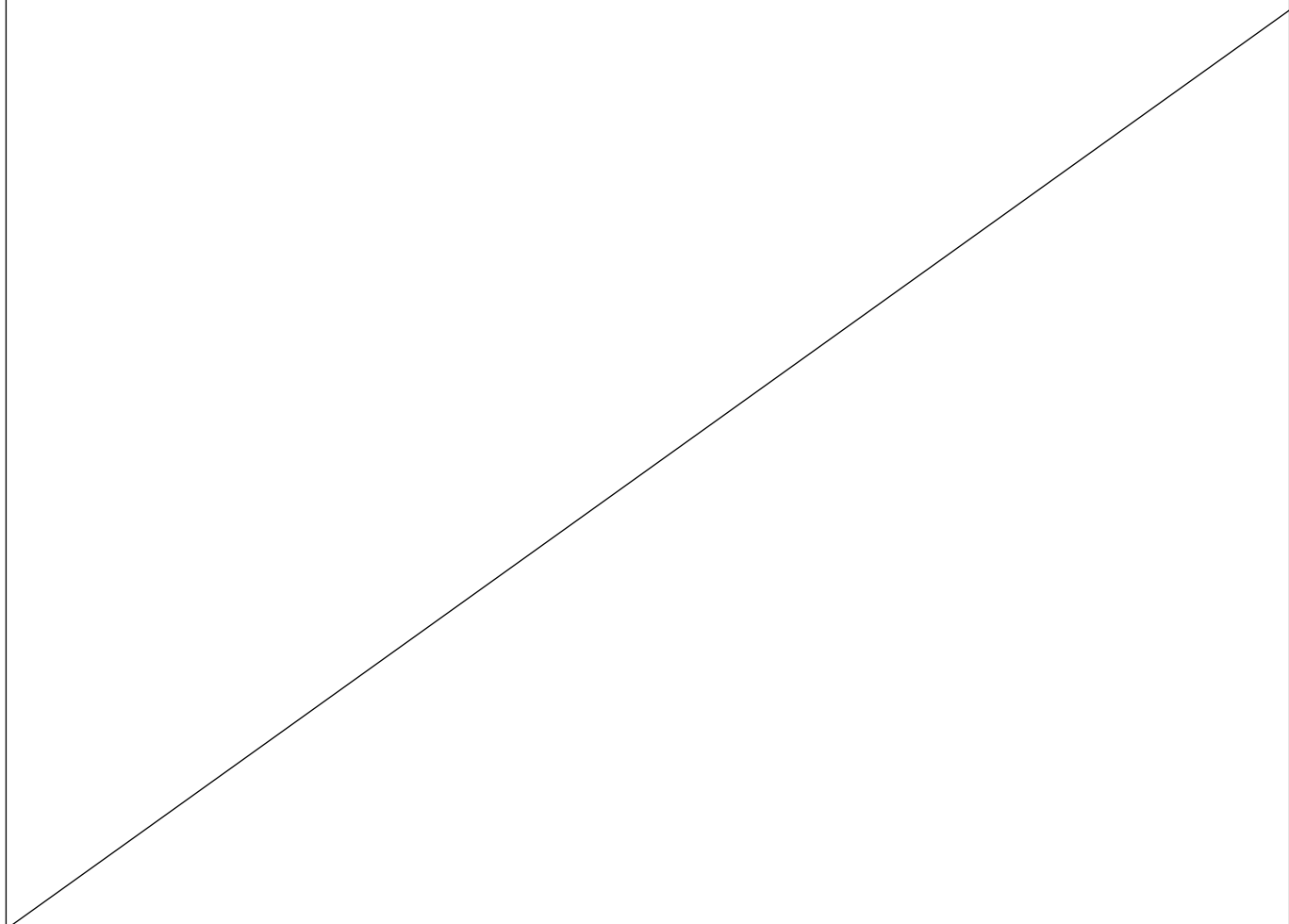
Ivan Ježík, Nezisková organizácia Voices

“

*Zápisok 03 Janka Pondušová
Zdroj: Nezisková organizácie Voices*

Rozvoj a využitie životných zručností mladých ľudí

preddefinovaný projekt

Organizácia Nadácia pre deti Slovenska

Projekt: Mladí komunitní lídri

Grant: 58 910,04 €

Obdobie realizácie: 11/2021 – 06/2023

Nadácia pre deti Slovenska sa dlhodobo venuje práci s mladými ľuďmi.

Vďaka projektu organizácia mohla dať skupine 75-tich mladých ľudí zažiť práve takúto skúsenosť. Projekt učil mladých komunitných lídrov prostredníctvom komplexného vzdelávania mapovať potreby komunity, komunikovať s verejnosťou, spolupracovať s partnermi a so samosprávou, realizovať komunitné projekty – od ich tvorby, cez manažment, projektové riadenie a prácu v tíme, až po ich vyhodnotenie a vyúčtovanie. Počas celého programu mladí ľudia tiež rozvíjali ich životné zručnosti a líderské schopnosti. Spoločne so 14 mentormi, ktorí im poskytli viac ako 4 100 mentoringových hodín, sa im podarilo úspešne zrealizovať 61 lokálnych komunitných projektov. Projekty sa venovali rôznym oblastiam – zameriavali sa na komunitný rozvoj, ochranu životného prostredia, vzdelávania, obnovy verejných priestorov alebo kultúry.

*Účastníci jednej z diskusií – Martina Paulíková, Linda Zvedelová,
Vanessa Štítnická, Riccardo Belloni, Zdroj: Pavol Strhák*

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA

Čo sa podarilo?

Napríklad: vytvoriť viacero náučných chodníkov, vybudovať online kvír knižnicu, spracovať metodiku pre výuku s využitím 3D tlačiarňí, postaviť viacero workoutových a detských ihrísk alebo zorganizovať mestský festival výtvarného umenia.

Vďaka kvalitne realizovaným komunitným projektom sa do projektu podarilo zapojiť viac ako 4 000 účastníkov.

”

Veríme, že ak sú občiansky aktívni v komunitách kde žijú, tak to zásadným spôsobom prispieva k ich rozvoju a ochote zostať žiť alebo sa vracať do regiónov odkiaľ pochádzajú.

Ondrej Gallo, Nadácia pre deti Slovenska.

“

Téma 2

Obhajoba verejných záujmov

podpořených
projektov

22 podporených projektov:

- 9 podporených projektov v základných grantoch
- 13 podporených projektov v strategických grantoch

58 lokálnych/regionálnych politík ovplyvnených činnosťou organizácie občianskej spoločnosti

36 kampaní občianskych organizácií zameraných na dobré spravovanie vecí verejných a transparentnosť

44 právnych úkonov predložených občianskymi organizáciami v oblasti dobrej správy vecí verejných a transparentnosti

27 občianskych organizácií realizujúcich výskum za účelom podpory ich advokačnej činnosti

V téme **OBHAJOBA VEREJNÝCH ZÁUJMOV** bolo podporených 22 projektov, v troch výzvach.

Advokačné aktivity a monitorovanie výkonu verejnej moci sú dôležité pre demokratické riadenie spoločnosti a pre riešenie problémov, ktoré znižujú dôveru občanov vo fungujúci štát, samosprávu a verejné služby. Občianske organizácie tu dopĺňajú prácu nezávislých médií a ponúkajú kritickú reflexiu na spôsob spravovania vecí verejných.

Tematické zameranie:

- podpora dobrého spravovania vecí verejných a zvyšovanie transparentnosti,
- tvorba verejných politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni,
- dobré spravovanie vecí verejných a transparentnosť.

Finančná podpora: 1 846 997 €

Typy grantov:

Základné granty: 30 000 – 80 000 € 12 – 18 mesiacov 3 výzvy

Strategické granty: 80 000 – 120 000 € 18 – 30 mesiacov 2 výzvy

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
REYN Slovensko - Sieť edukátorov pracujúcich s rómskymi deťmi v ranom veku	Škola dokonán – Wide Open School n.o.	06/2019 – 04/2022	54 078 €
Participatívna tvorba komunitného plánu sociálnych služieb: Pilotný projekt Karlova Ves	Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť	06/2019 – 02/2021	45 248 €
Berme vážne potreby žien pri pôrodoch! Spoločne presadzujeme ľudské práva žien vo verejných politikách v oblasti zdravia	Občan, demokracia a zodpovednosť	05/2019 – 05/2022	119 695 €
Chcem pracovať, kto mi pomôže? Posilnenie spolupráce medzi tvorcami politik a neziskovým sektorom pri integrácii zdravotne znevýhodnených ľudí na trhu práce	Stredoeurópsky inštitút pre výskum práce (Central European Labour Studies Institute, CELSI)	07/2019 – 06/2021	71 910 €
Návrhy na: zvýšenie dôveryhodnosti a vytvorenie podmienok pre dosiahnutie efektívnejšieho a rýchlejšieho postupu orgánov činných v trestnom konaní	Aliancia Fair-play, o.z.	05/2019 – 01/2022	95 305 €
Pitná voda ako existenčný verejný záujem	OZ Za našu vodu	07/2019 – 03/2021	35 509 €
MENEJ BARIÉR PRE VIAC ÚŽITKU Z PRÍRODY	Aevis, n.o.	06/2019 – 07/2021	71 972 €
Obhajoba verejných záujmov v oblasti udržateľnej mobility	Cyklokoalícia	06/2019 – 04/2021	71 283 €
Chceme lepšiu a efektívnejšiu ochranu prírody	PRALES	06/2019 – 06/2022	89 919 €
Deti nepočkajú!	LIPANA, n.o.	07/2019 – 08/2022	95 081 €
2. výzva			
Advokácia udržateľnej mobility pre všetkých	Cyklokoalícia	10/2020 – 12/2022	64 332 €
Legislatívne ukotvenie liniek dôvery a spolupráca so záchrannými zložkami štátu	IPčko	05/2020 – 05/2022	64 543 €
Zahájenie rozvoja sociálneho poľnohospodárstva na Slovensku	Druživa, o.z.	06/2020 – 05/2022	79 430 €
Komu tečú naše peniaze?	Transparency International Slovensko	06/2020 – 04/2023	119 994 €
Piliere právneho štátu	VIA IURIS	08/2020 – 05/2023	99 918 €
Podpora demokratizácie v školách	Slovenská komora učiteľov	06/2020 – 05/2022	96 678 €

Presadzovanie ľudských práv rómskej menšiny prostredníctvom využívania právnych prostriedkov ochrany a v spolupráci s miestnymi rómskymi aktivistkami a aktivistami	Poradňa pre občianske a ľudské práva	06/2020 – 05/2023	83 409 €
Akú ochranu a podporu garantuje súčasný systém ženám zažívajúcim násilie a ich deťom?	Fenestra	01/2021 – 09/2023	87 019 €
3. výzva			
Stratégia na podporu inkluzívneho vzdelávania	Nadácia pre deti Slovenska	10/2021 – 10/2023	82 353 €
Ochrana pitnej vody Žitného ostrova - najvyšší verejný záujem	Občianske združenie Za našu vodu	12/2021 – 03/2024	113 641 €
Slovensko po Covid-19. Ako pandémia zmení naše životy?	Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity	11/2021 – 10/2023	94 490 €
EduGlobe - cesta k implementácii Národnej stratégie globálneho vzdelávania	Ambrela – Platforma rozvojových organizácií	10/2021 – 10/2023	107 189 €

Organizácia	Cyklokoalícia
Projekt:	Obhajoba verejných záujmov v oblasti udržateľnej mobility
Grant:	71 283 €
Obdobie realizácie:	06/2019 – 04/2021

Ľudia, ktorí dochádzajú do práce na bicykli, majú o 52 % nižšie riziko úmrtia na infarkt. Dochádzanie do práce na bicykli kombinuje fyzickú aktivitu s pobytom na čerstvom vzduchu, čo prispieva k duševnej pohode. Bicyklovanie je ekologickým spôsobom dopravy, ktorý nevytvára emisie CO₂.

To je len zopár benefitov bicyklovania a cyklistickej dopravy, na ktorého rozvoj sa zameriava aj organizácia Cyklokoalícia.

Na národnej úrovni boli najvýznamnejším výsledkom projektu zmeny vo vyhláske o dopravnom značení, iniciované prostredníctvom hromadnej pripomienky, ako aj pripomienky k Národnému klimaticko-energetickému plánu. Ovplyvnené boli aj ďalšie politiky, napríklad Stratégia ochrany ovzdušia, Stratégia bezpečnosti cestnej premávky a programové vyhlásenie vlády. V rámci projektu sa realizovalo tiež viac ako 20 stretnutí na pôde 6 ministerstiev, čo prinieslo zlepšenie vnímania a silnejšiu podporu témy zo strany štátu.

Významnou aktivitou projektu je súdne konanie o výstavbe na bratislavskom nábreví s cieľom priamo zlepšiť situáciu pre chodcov a cyklistov, ale aj vytvoriť precedens pre ochranu životného prostredia v procesoch s Ministerstvom životného prostredia a Okresným úradom.

Ďalšie právne akty sa týkali práva na prístup k informáciám. Do viacerých miest prenikli občianske iniciatívy, ktoré sa naďalej usilovali o zlepšenie udržateľnej mobility. Cyklokoalícia poskytla nástroje SledujEIA a mapu cyklotrás s možnosťou pridávania podnetov.

CYKLOKOALÍCIA

”

Význam projektu podčiarkuje aj skutočnosť, že naše aktivity boli na Slovensku pomerne ojedinelé. Vďaka zvýšeniu zapojenia verejnosti, našim kapacitám, znalosti odbornej verejnosti a pozornosti médií očakávame významný dlhodobý dopad.

Dan Kollár, Cyklokoalícia

“

Štart podujatia Levice na bicykli podporeného Cyklokoalíciou,
Zdroj: Cyklokoalícia

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

Na ceste k spravodlivosti - Príbehy Rómok a Rómov, ktorí sa postavili proti diskriminácii a inému porušovaniu svojich ľudských práv. Zdroj: Marek Turčok pre Poradňu pre občianske a ľudské práva

”

Aktivita projektu prispeli k tomu, že sa vláda SR ospravedlnila za policajnú raziu v Moldave nad Bodvou aj prax násilných sterilizácií rómskych žien. Dosiahli sme prelomové súdne rozsudky v prospech rómskych detí diskriminovaných v špeciálnom vzdelávaní aj segregovaných v etnicky homogénnej škole, ktoré akcentujú zodpovednosť štátu. Vydali sme unikátnu publikáciu príbehov Rómov a Rómok, ktorí sa postavili za svoje práva. Vedené súdne konania aj dosiahnuté rozhodnutia sú dôležitým nadčasovým advokačným nástrojom a budú ovplyvňovať politiky štátu a samospráv v danej oblasti aj do budúcnosti.

Štefan Ivanco, Poradňa pre občianske a ľudské práva

“

Organizácia	Poradňa pre občianske a ľudské práva
Projekt:	Presadzovanie ľudských práv rómskej menšiny prostredníctvom využívania právnych prostriedkov ochrany a v spolupráci s miestnymi rómskymi aktivistkami a aktivistami
Grant:	83 409 €
Obdobie realizácie:	06/2020 – 05/2023

Na Slovensku stále pretrváva systémová diskriminácia Rómov. Rómskym deťom sa systematicky upiera právo na vzdelanie a ochranu pred diskrimináciou v základnom školstve. Nedostatočné sú aj vyšetrovania týkajúce sa neprimeraného použitia policajnej sily. Väčšina rómskych detí na Slovensku sa vzdeláva v čisto rómskych školách alebo v špeciálnych triedach, čo vedie k nekvalitnému vzdelávaniu a nejasej budúcnosti. Európska komisia voči Slovensku vedie konanie pre porušenie smernice o rasovej rovnosti pre nezákonné odčleňovanie rómskych detí v bežnom a špeciálnom vzdelávacom prúde. Vyšetovania týkajúce sa neprimeraného použitia policajnej sily sú stále nedostatočné, a potenciálny rasový motív nie je dostatočne preskúmaný.

Projekt bol dôležitý pre odstránenie diskriminácie a iných porušení ľudských práv Rómov a Rómok na Slovensku.

Počas celého projektu organizácia monitorovala prípady diskriminácie a iné porušenia práv rómskej menšiny, ktoré zdokumentovala. Zistenia z monitorovania sa následne využili pri strategickom vedení súdnych sporov a advokačných aktivitách voči zodpovedným štátnym inštitúciám a medzinárodným ľudskoprávnym inštitúciám. Poradňa pre občianske a ľudské práva adresovala rôznym inštitúciám 29 návrhov na zlepšenie politík v tejto oblasti, zorganizovala 14 advokačných stretnutí a intenzívne sa zapojila do advokačných aktivít smerom k výboru OSN CERD, ktorý adresoval vláde príslušné odporúčania.

Organizácia	Občianske združenie Za našu vodu
Projekt:	Ochrana pitnej vody Žitného ostrova - najvyšší verejný záujem
Grant:	113 641 €
Obdobie realizácie:	12/2021 – 3/2024

Žitný ostrov sa môže pochváliť tým, že je najväčšou zásobárňou pitnej vody na Slovensku a jednou z najväčších v celej Európe. Jeho bohaté vodné zdroje v kombinácii s priaznivým podnebím a úrodnou pôdou z neho robia základný poľnohospodársky región. Voda z tejto nádrže má vynikajúcu kvalitu, vďaka čomu je spoľahlivým zdrojom pitnej vody, avšak poľnohospodárska činnosť a používané pesticídy sú značnou hrozbou pre jej kvalitu a podstatný význam ako zásobárne pitnej vody.

Projekt sa zameriaval na obhajobu vodných zdrojov Žitného ostrova pred ohrozením poľnohospodárskou a ľudskou činnosťou, ktorá ohrozuje jeho úlohu ako kľúčového dodávateľa pitnej vody. Jeho cieľom bolo zvýšiť povedomie obyvateľov o ochrane vody a rizikách znečistenia, najmä pesticídmi. Iniciatívy zamerané na zapojenie komunity boli kľúčové pre podporu silnejšieho vzťahu k vodným zdrojom.

Okrem toho sa v rámci projektu uprednostňoval rozvoj politik monitorovania pesticídov, ktoré sú kľúčové pre ochranu kvality vody a zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti. Projekt v podstate obhajoval vodné zdroje Žitného ostrova prostredníctvom informovanosti, zapojenia komunity a implementácie politik.

Projektu sa podarilo zvýšiť povedomie obyvateľov Žitného ostrova o dôležitosť ochrany vody a o rizikách, ktoré predstavuje jej znečistenie. Vzdelávacie iniciatívy vrátane prispôsobených programov pre školy a komunitných podujatí prispeli k zvýšeniu vedomostí a pochopenia postupov pri hospodárení s vodou.

Aktivity zamerané na zapojenie komunity posilnili u obyvateľov pocit zodpovednosti voči miestnym vodným zdrojom, čo im umožnilo prijať aktívne opatrenia na ochranu a zachovanie tohto neoceniteľného majetku. Okrem toho zlepšenie komunikácie a spolupráce s vodárenskými spoločnosťami, miestnymi samosprávami a štátnymi inštitúciami viedlo k efektívnejším postupom pri riadení vodných zdrojov, čo malo pozitívny vplyv na kvalitu a udržateľnosť vody.

ZA NAŠU VODU

Osveta v Rovinke,
Zdroj: Za našu vodu

”

...projekt bol jedným z mála osvetových projektov na tému pitnej vody a jej zásobárni - verejnosti sa nám podarilo vysvetliť jeho význam v širšom meradle - teda nielen pre jednotlivé domácnosti, ale najmä pre celú krajinu a tiež vysvetliť trendy zmeny klímy a jej súvis s potrebou ochrany vodných zdrojov.

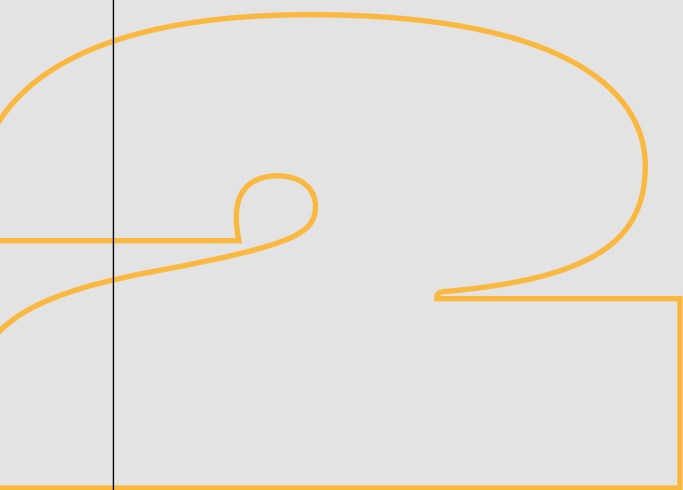
Annamarie Velič, Za našu vodu

“

Téma 3

L'udské práva

podporených
projektov

20 podporených projektov:

- 15 podporených projektov v základných grantoch
- 5 podporených projektov v strategických grantoch

164 vzdelávacích inštitúcií, ktoré začali poskytovať vzdelávanie v oblasti občianskych a ľudských práv

8 kampaní uskutočnených s cieľom zvýšenia povedomia v oblasti rodovej rovnosti

81 občianskych organizácií zapojených do zmierňovania nenávisťných prejavov

1 077 vyškolených profesionálnych pracovníkov v oblasti občianskych a ľudských práv

V téme **ĽUDSKÉ PRÁVA** bolo podporených 20 projektov, v troch výzvach.

Nedostatočná úroveň a kvalita vzdelania v oblasti ľudských práv vytvára množstvo výziev. Vzdelanie v tejto oblasti je často znížené na jednoduché zapamätávanie faktov a definícií, vyučovanie histórie bez vzťahu k iným témam a diskusia o novodobej histórii je obvykle nedostatočná.

Ambíciou ACF je preto povzbudenie a podpora organizácií občianskej spoločnosti v tom, aby do oblasti priniesli inovácie, podporili kritické myslenie a poskytli vzdelávanie v oblasti občianskych a ľudských práv.

Tematické zameranie:

- Ochrana ľudských práv a podpora občianskeho vzdelávania.
- Ovplyvnenie postojov cieľových skupín voči menšinám, napríklad v súvislosti s Rómskou menšinou a v otázkach rodovej rovnosti, okrem iného aj podporou aktivít na zmiernenie prejavov nenávisťi a negatívnych stereotypov.
- Informačné kampane zamerané na ľudské práva, rovnaké zaobchádzanie, rodovú rovnosť (vrátane rodovo podmieneného násillia), a to aj na miestnej a regionálnej úrovni.

Finančná podpora: 1 335 461 €

Typy grantov:

Základné granty: 30 000 – 80 000 € 12 – 18 mesiacov 3 výzvy

Strategické granty: 80 000 – 120 000 € 18 – 30 mesiacov 1 výzva

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
Bez pamäti niet identity (zážitkové vzdelávacie workshopy)	Post Bellum SK	05/2019 – 06/2021	58 140 €
Malé príbehy pod ťarchou veľkých dejín	Antikomplex.sk	07/2019 – 11/2022	44 708,32 €
Psota na Slovensku	Pôtoň	08/2019 – 10/2022	64 800 €
Spýtaj sa vašich 89	Film Generácia, o.z.	07/2019 – 05/2021	58 473 €
2. výzva			
Vzdelávanie učiteľov kritického myslenia v regiónoch	Slovenská debatná asociácia	07/2020 – 07/2023	34 137 €
Občianske vzdelávanie pre demokraciu	LIVING MEMORY	07/2020 – 06/2023	36 038 €
CTeachers (Critically Thinking, Culturally Sensitive & Conscious Teachers)	eduRoma - Roma Education Project.	09/2020 – 08/2022	63 891 €
Školská a rovesnícka mediácia ako nástroj prevencie šikanovania a ďalších sociálnopatologických javov	Ave Prosperita	06/2020 – 03/2022	40 770 €
Dúhové vzdelávanie	Dúha na východe, o.z.	10/2020 – 10/2023	54 001 €
Zmudri v občianskych témach	Zmudri	08/2020 – 10/2021	44 741 €
Školy za demokraciu - rozvoj, profesionalizácia a advokácia	Centrum komunitného organizovania	08/2020 – 09/2023	99 936 €
Nebudte ticho s nami!	Možnosť voľby	06/2020 – 01/2023	98 551 €
100ka	Amnesty International Slovensko	10/2020 – 08/2023	99 535 €
Bez modrín	Centrum Slniečko, n.o.	08/2020 – 08/2022	83 408 €
Stredoeurópske fórum 2020/2021	Projekt Fórum, občianske združenie	06/2020 – 11/2023	110 700 €
3. výzva			
Premena školy zvnútra	LEAF	11/2021 – 07/2023	58 059 €
Tí odvedľa	Islamská nadácia na Slovensku	11/2021 – 08/2023	41 256 €
Silné čítanie	Laputa, o.z.	10/2021 – 10/2023	59 283 €
Posilňovaním kľúčových inštitúcií, vzdelávaním a zvyšovaním informovanosti k udržateľnému presadzovaniu nediskriminácie a rodovej rovnosti	Občan, demokracia a zodpovednosť	01/2022 – 07/2023	34 913 €

Zdroj: foto archív divadla Pôtoň

PÔTOŇ

Zdroj: Dúha na východe

DÚHA NA VÝCHODE

Organizácia	Pôtoň
Projekt:	Psota na Slovensku
Grant:	64 305,14 €
Obdobie realizácie:	08/2019 – 10/2022

Migrácia je medzinárodnou témou, ktorá v súčasnosti dominuje diskusiám v rámci európskeho, ale aj celosvetového priestoru. Jednotlivé štáty nevedia nájsť spoločný konsenzus, ako na túto spoločenskú výzvu reagovať. Vo vyjadrení politických lídrov, médií aj verejnosti je citeľná názorová nesúrodosť. Dá sa hovoriť o tom, že táto téma rozdeľuje spoločnosť. Podľa prieskumov Eurostatu vyplýva, že v rámci Európskej únie majú najväčší problém s imigráciou krajiny, kde žije najmenej imigrantov. Medzi ne patrí aj Slovensko.

Organizovaním série podujatí sa projekt snažil podporiť kritické myslenie mladých ľudí (vo veku 15 až 25 rokov) o významných spoločenských otázkach, uľahčiť rozvoj vedomostí v oblasti ľudských práv, pestovať solidaritu voči zraniteľným skupinám, znižovať extrémistické a xenofóbne nálady, podporovať kreativitu a umelecký prejav a prispievať k zvyšovaniu občianskeho povedomia. Okrem toho bolo cieľom projektu spochybniť negatívne stereotypy spojené s migráciou a vytvoriť u účastníkov pozitívnejší a informovanejší pohľad. Realizované iniciatívy zahŕňali aj ciele školenia, výskumné aktivity a spoluprácu s rôznymi organizáciami, odborníkmi, prísťahovalcami, pedagógmi a študentmi s cieľom riešiť mnohostranné aspekty migračného diskurzu a podporovať pozitívne spoločenské zmeny.

V rámci iniciatívy Psoty na Slovensku bolo zorganizovaných 25 podujatí, z toho 10 v online alebo hybridnej forme a 15 v tradičnej forme v Bátovciach. V rámci týchto podujatí sa uskutočnili reprízy hry Americký cisár, teatrologické diskusie, živé knižnice, tvorivé dielne, diskusie o migrácii a ľudských právach a krátke prednášky o treťom sektore a nezávislej kultúre na Slovensku. V rámci projektu sa nadviazala spolupráca s rôznymi subjektmi vrátane 6 partnerských organizácií, 20 odborníkov na migráciu a ľudské práva, 16 odborných lektorov, 9 imigrantov, 3 divadelných teoretikov a 18 vzdelávacích inštitúcií (vrátane 6 univerzít a 12 stredných škôl). Do projektu sa zapojilo 824 študentov a 50 pedagógov.

Projekt považujeme za významný najmä v súvislosti s výsledkami výskumu, ktorý dokazuje prínos projektu pre cieľové skupiny a konkrétne pomenúva prínosy aj jednotlivých aktivít počas podujatia.

Monika Škojcová, Pôtoň

Organizácia Dúha na východe

Projekt: Dúhové vzdelávanie

Grant: 37 519,40 €

Obdobie realizácie: 10/2020 – 10/2023

Slováci považujú LGBTI+ osoby za druhú najviac diskriminovanú skupinu na Slovensku. Toto zistenie sa dostalo aj do výročnej správy o LGBT právach v EÚ od medzinárodnej organizácie ILGA za rok 2023. Venovala celú kapitolu aj Slovensku, kde hodnotila jeho prístup k dúhovej komunite za daný rok.

Správa hovorí, že po teroristickom útoku v roku 2022 viaceré miesta umiestňovali na svoje dvere dúhové nálepky, aby signalizovali bezpečné priestory pre LGBTI+ ľudí. Okrem toho sa ale situácia pre komunitu vôbec nezlepšila. Dalo by sa povedať, že presne naopak.

Zámerom projektu bolo zlepšiť kvalitu života LGBTI osôb na východnom Slovensku prostredníctvom vzdelávania rôznych cieľových skupín k akceptácii LGBTI ľudí a vedením kampane na scitlivenie študentov a verejnosti k akceptácii LGBTI ľudí. Vzdelávania boli zamerané na zmenu postojov a posilnenie k vlastným aktivitám.

V rámci projektu sa uskutočnilo niekoľko diskusií a kampaní na školách, do ktorých sa zapojilo 575 študentov. Mnohí z nich uviedli zmenu postoja a zvýšenú citlivosť voči nenávisťným prejavom, čo prispelo k bezpečnejšiemu prostrediu pre mladých LGBTI+ ľudí. Zníženie predsudkov a stereotypov v školách pozitívne ovplyvnilo skúsenosti LGBTI+ študentov, čím sa podporilo inkluzívnejšie a prijateľnejšie vzdelávacie prostredie. Lídri komunit, posilnení komplexnou odbornou prípravou, sa stali katalyzátormi zmien vo svojich komunitách.

„Šestnásť komunitných lídrov získalo praktické skúsenosti s prípravou a vedením diskusií a workshopov, čím prispeli k zvyšovaniu povedomia a akceptácii problematiky LGBTI+ medzi rovesníkmi a ostatnými členmi komunity.“
Róbert Furiel, Dúha na východe

Organizácia	Laputa
Projekt:	Silné čítanie
Grant:	59 283 €
Obdobie realizácie:	10/2021 – 10/2023

Dobre rozvinutá čitateľská gramotnosť je základom aktívneho občianstva, najmä v súčasnej dobe, keď sú kritické čítanie a porozumenie textu a kontextu dôležitými zručnosťami. Na Slovensku vo všeobecnosti čelíme problému, že mnoho ľudí nedokáže čítať s porozumením a pochopením textu. Navyše, čitateľská gramotnosť nie je len schopnosť prečítať a pochopiť text, ale aj pracovať so získanými informáciami. Toto rovnako absentuje u mnohých ľudí.

Organizácia Laputa prináša do škôl inovatívne metódy tvorivého a kritického čítania s využitím rôznorodého výberu textov, ktoré kurátorsky pripravili odborníci na ľudské práva, občiansku spoločnosť, jazyk a literatúru. Prostredníctvom podobne ladených textov sa projekt zaoberal aj výzvami súvisiacimi so vzdelávaním v oblasti ľudských práv a občianskych hodnôt. Na overenie účinnosti materiálov sa uskutočnili workshopy na základných aj stredných školách počas dvoch testovacích fáz, ktoré zahŕňali spoluprácu so študentmi a učiteľmi. Tento opakujúci sa proces umožnil úpravy a zlepšenia na základe spätnej väzby z reálneho prostredia.

Spolupráca počas testovania viedla aj k vypracovaniu metodologickej príručky sprevádzajúcej čitateľov. Táto príručka poslúžila ako cenný zdroj informácií pre pedagógov, pretože poskytla poznatky o účinných stratégiách implementácie a spôsoboch, ako maximalizovať vplyv materiálov vo vzdelávacom prostredí. Oknem čítačky a sprievodnej príručky vznikla v rámci projektu séria 20 e-learningových kurzov prepojených s jednotlivými textami. Každý kurz predstavoval aktivity trvajúce približne 20 - 25 minút, čo pedagógom ponúkalo flexibilitu pri prispôbovaní prístupu na základe cieľového publika a dostupného času. Tieto e-learningové kurzy poskytli dynamický a interaktívny rozmer projektu, pričom využili technológiu na zlepšenie zážitku z učenia.

LAPUTA

Stredoeurópske fórum,
Zdroj: Laputa

”

*Napriek určitým odchýlkam
oproti plánu (napr. časové
plnenie) pre nás išlo
o unikátnu spoluprácu
rozličných organizácií, ktoré
vytvorili synergický efekt
spojením svojich expertíz
a skúseností.*

Slavomír Sochor, Laputa

“

Téma 4

**ZRANITEL'NÉ
SKUPINY –
ZÁKLADNÉ
A MALÉ
GRANTY**

podporených
projektov

72 podporených projektov:

- 15 podporených projektov v základných grantoch
- 57 podporených projektov v malých grantoch

12 932 príjemcov poskytovaných alebo zlepšených služieb

116 nových metód vyvinutých na riešenie potrieb zraniteľných skupín

1 751 jednotlivcov zraniteľných skupín vyškolených za účelom ich ekonomického posilnenia

214 obcí, ktoré uskutočnili opatrenia na posilnenie postavenia zraniteľných skupín

ZRANITEĽNÉ SKUPINY sú v našej spoločnosti vystavené sociálnej izolácii a rôznym formám diskriminácie. Ich prístup k informáciám, na pracovný trh, k vzdelávaniu a kultúre a tiež účasti na rozhodovaní je nedostačujúci. Program sa v tejto téme bude venovať aj Rómskej menšine a ďalším skupinám ohrozeným sociálnym vylúčením a chudobou.

Tematické zameranie:

- Zlepšenie postavenia zraniteľných skupín v spoločnosti.
- Posilnenie postavenia zraniteľných skupín a ich účasť na rozhodovaní o verejných záležitostiach a tiež zlepšenie prístupu cieľových skupín k príjmom za účelom ich ekonomického posilnenia.
- Zavádzanie zmysluplných metód a služieb na miestnej úrovni.

Finančná podpora: 1 732 396 €

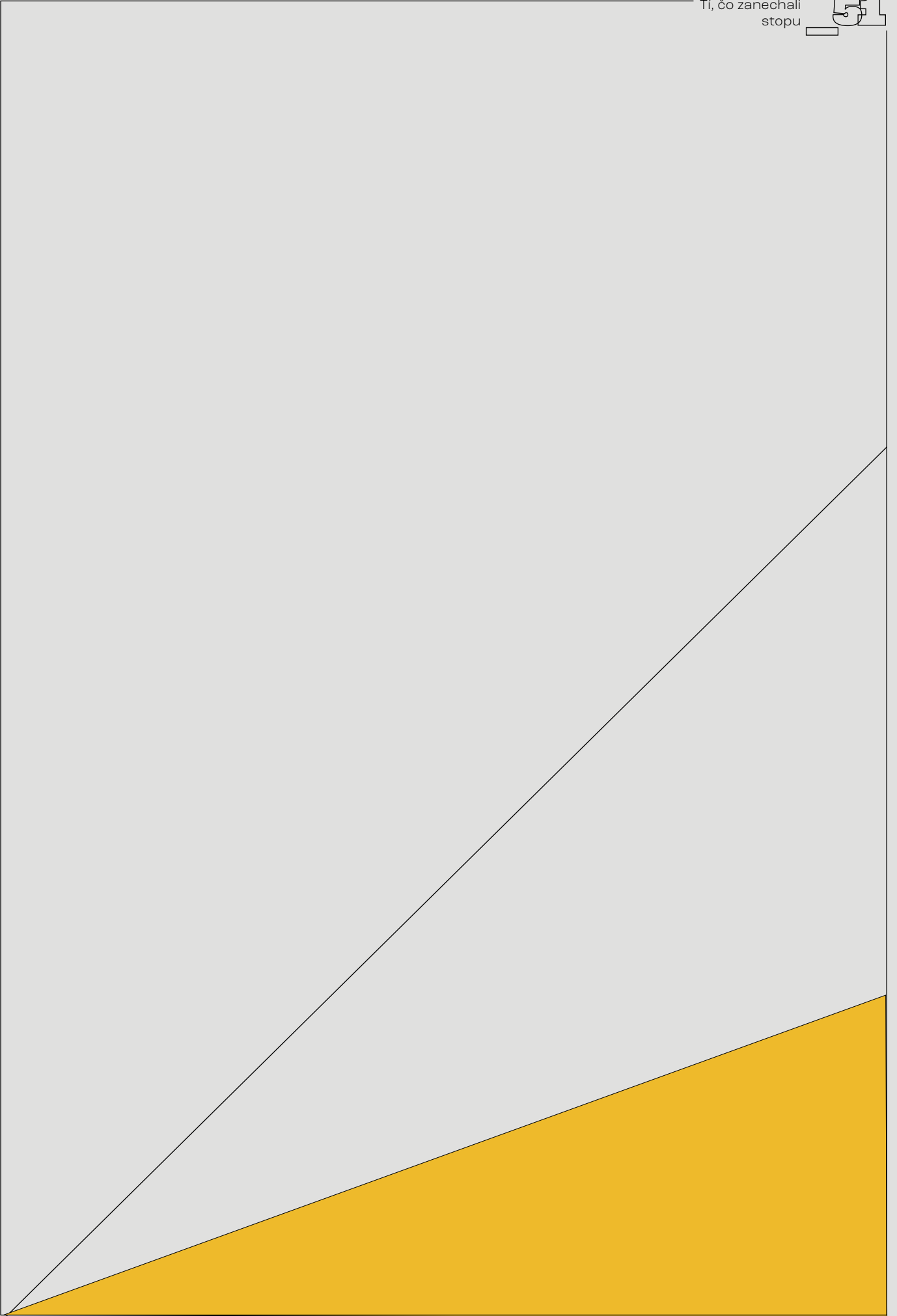
Typy grantov:

Základné granty: 30 000 – 80 000 € 12 – 18 mesiacov 3 výzvy

Malé granty: 5 000 – 15 000 € 6 – 18 mesiacov 3 výzvy

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
Projekt Omama - raná starostlivosť pre deti z vylúčených rómskych komunit	Cesta von	06/2019 – 02/2021	64 953 €
Voštinári: sociálna dielňa	Občianske združenie kRaj	06/2019 – 01/2021	64 258 €
Vytvorenie komunitného centra pre pracovnú a vedomostnú mobilitu v Nitre	Nitrianska komunitná nadácia	07/2019 – 01/2021	61 896 €
Deviatka žije! Mládež v akcii	ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj	06/2019 – 09/2021	64 945 €
Dorka Bags	DORKA, n.o.	06/2019 – 07/2020	56 099 €
BUDDY	PRO VIDA, o.z.	07/2019 – 08/2020	59 916 €
Projekt PPV/Posilnenie odborných kapacít v predprimárnom vzdelávaní v kontexte inklúzie rómskych detí	eduRoma - Roma education project	06/2019 – 09/2021	57 933 €
2. výzva			
Cesta do života	Spoločnosť Úsmev ako dar	08/2020 – 05/2022	76 925 €
Sprevádzame, podporujeme, bývate	Všetci pre rodinu, n.o.	07/2020 – 04/2022	64 911 €
3P – práca, pomoc, podpora	Združenie STORM	07/2020 – 07/2022	58 416 €
Od BBS po KREDO	Dobrovoľnícke centrum Košického kraja	05/2020 – 03/2022	53 098 €
Podpora začlenenia nezamestnaných z marginalizovaných skupín na trh práce	Kežmarská platforma pre sociálne začlenenie, n.o.	11/2020 – 08/2022	59 738 €
3. výzva			
Mobilná aplikácia na včasné zachytenie detí s autizmom pre marginalizované skupiny	Centrum včasnej intervencie Prešov	10/2021 – 05/2023	52 929 €
Pomáhame, podporujeme a spájame	Relevant, n.o.	11/2021 – 06/2023	64 995 €
SINZEM – Sociálne a inovačne na zeleň v meste	Druživa, o.z.	01/2022 – 09/2023	63 010 €

Ti, čo zanechali
stopu

Organizácia Občianske združenie kRaj

Projekt: Voštinári: sociálna dielňa

Grant: 64 258 €

Obdobie realizácie: 06/2019 – 10/2020

Voštinárstvo je vzácne remeslo, ktoré sa vyskytuje na Slovensku najmä v oblasti západného Gemeru. Zameriava sa na spracovanie včelieho vosku a výrobu rôznych produktov z neho. Sú to výrobky využívané včelármi, ale aj produkty pre širokú verejnosť. Zároveň je región Gemera jedným z najmenej rozvinutých regiónov Slovenska s vysokým percentom nezamestnanosti. Občianske združenie kRaj už od roku 2014 zapája do svojich aktivít zraniteľné skupiny – Rómov, osoby s mentálnym či fyzickým postihnutím, dlhodobo nezamestnaných (najmä ženy), čím týmto osobám pomáha získať si lepšie postavenie a ekonomický rozvoj v spoločnosti.

Práve projekt, Voštinári: sociálna dielňa mal za úlohu povýšiť spoluprácu s o zraniteľnými skupinami na vyššiu úroveň formou vytvorenia sociálneho podniku.

Projekt mal 4 hlavné aktivity:

1. Vytvorenie dielne sociálneho podniku - bol dôležitým míľnikom. Vznikla sociálna dielňa na spracovanie vosku s úmyslom zamestnávať práve dlhodobo nezamestnaných.
2. Vyškolenie záujemcov o prácu v podniku - celkovo projekt dal šancu 30 ľuďom. Tí získali pracovné návyky, novú špecializáciu a lepšie postavenie na trhu práce. Remeslo vedia využiť aj pri založení vlastnej podnikateľskej činnosti.
3. Práca dielne - V dielni získali prácu prvé 2 zamestnankyne.
4. Marketing produktov - pomohol zviditeľniť ciele projektu a zároveň prezentoval vlastné produkty.

Výsledkom projektu bolo posilnenie postavenia zraniteľných skupín. Cieľová skupina dostala kurz na spracovanie včelieho vosku, ktorého sa zúčastnilo 30 ľudí. Osob z tohto opatrenia mala aj ich rodina, čo zvyšuje číslo na 70 ľudí, u ktorých za zlepšilo ekonomická alebo sociálna situácia. Tieto výsledky ďalej posilňuje aj metóda, ktorá bola vyvinutá v rámci projektu a partnerstvo s ÚPSVaR v Lučenci a Poltári, ktorí pomohli vyhľadávať vhodných adeptov pre kurzy a zamestnanie. V rámci projektu vznikla sociálna dielňa v obci Utekáč, ktorá začala s postupným zamestnávaním a ku koncu projektu zamestnávala dve ženy.

kRAJ

Máčané sviečka,

Zdroj: Občianske združenie kRaj

”

V širšom kontexte projekt ukazuje cestu lokálnych malých podnikov, ktoré môžu fungovať v regiónoch s celoslovenským až medzinárodným vplyvom. Vytvárať ekologické produkty a pracovať s ľuďmi, ktorí dlhodobo nemali prácu.

David Turčáni, Občianske združenie kRaj

“

ZDRUŽENIE STORM

*Klienti sa zapájajú do udržiavania čistoty okolo a vnútri centra,
Zdroj: Združenie STORM*

Organizácia	Združenie STORM
Projekt:	3P – práca, pomoc, podpora
Grant:	58 416 €
Obdobie realizácie:	07/2020 – 07/2022

Združenie STORM sa už od roku 2002 zaoberá prevenciou rizikového správania rôznych cieľových skupín (užívateľov drog, osôb pracujúcich v sexbiznise). Jeho činnosť je založená na nízkoprahových princípoch a filozofii Harm Reduction. Združenie STORM je akreditovaným subjektom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky - a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky -. Hlavnou oblasťou pôsobenia je Nitriansky, Trnavský a Banskobystrický kraj.

Sociálna inklúzia užívateľov drog a osôb pracujúcich v sexbiznise cez praktické pracovné tréningy funguje veľmi dobre. Klienti pracou v exteriéroch alebo v interiéri centra Združenia STORM zvyšujú svoje praktické pracovné zručnosti. Motiváciou pre nich je naplnenie individuálneho cieľa (napr. získanie prostriedkov na občiansky preukaz, zníženie dlhov na zdravotnej poisťovni, zaplatenie lekára, bývanie a pod.).

V projekte sa podarilo osloviť 245 klientov v troch mestách (prevažne v Seredi) priamo, a približne 400 klientov prostredníctvom letákov a časopisom STORMík, teda nepriamo. Pôvodný ukazovateľ bol nastavený na 100 oslovených klientov, projektu sa však aj napriek pandemickej situácii podarilo osloviť väčšie množstvo. Rovnako sa do aktivít projektu zapojilo 54 klientov v porovnaní s plánom 25. Časť z nich si zlepšila svoj život, napísala životopis, zlepšili si pracovné zručnosti. Mohli si kúpiť potraviny, navštíviť lekára, ale sa aj ubytovať.

”

Možnosťou, ktorá je asi najvýraznejšie komunitou vnímaná, je príležitosť legálne pracovať. Financie, ktoré ľudia prostredníctvom takejto práce získajú, môžu využiť na riešenie ich sociálnej situácie, prípadne v malej miere aj ľubovoľne, podľa ich momentálnej potreby.

Pavol Ščasný, Združenie STORM

“

Organizácia	Centrum včasnej intervencie Prešov
Projekt:	Mobilná aplikácia na včasné zachytenie detí s autizmom pre marginalizované skupiny
Grant:	52 929 €
Obdobie realizácie:	10/2021 – 05/2023

Výskyt autizmu v bežnej populácii je 1-2%, čo znamená že 1 až 2 zo 100 detí sú postihnuté určitou formou autizmu. V súčasnosti je na Slovensku povinný skríning detí na prítomnosť autizmu tzv. M-CHAT, ktorý vykonávajú pediatri, detskí neurológovia, detskí psychiatri, klinickí psychológovia vo veku do 3 rokov. M-CHAT je súčasťou tzv. štandardu vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti schváleného Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti. Prax však ukazuje, že príliš veľa detí s diagnózou autizmu prepadne sitom skríningu. Na Slovensku dlhodobo evidujeme nepriemerane nižší počet detí s autizmom u marginalizovaných skupín, čo môže byť spôsobené napríklad nesprávnym pochopením obsahu skríningového dotazníku a jeho zlým vyplnením. Dieťa tak nezíska správnu diagnózu a ani prístup k včasnej intervencii, ktorá zlepšuje kognitívne, adaptačné a vývojové výstupy dieťaťa, a tým zlepšuje jeho šance na vzdelávanie v bežnej škole. Na druhej strane včasná intervencia dokázateľne znižuje potrebu dlhodobej podpory pre dieťa, stres v rodine a finančné náklady spojené so starostlivosťou a podporou počas celého života človeka s autizmom.

Mobilná aplikácia ASDetect využíva vizuálnu podporu krátkych videí, ktoré zlepšujú pochopenie rozdielu medzi autistickým správaním a správaním zdravého dieťaťa, čím výrazne zvyšuje porozumenie obsahu u marginalizovaných skupín a ich prístupu k včasnej intervencii. V rámci projektu Centrum včasnej intervencie Prešov preložil a sprístupnil na Slovensku austrálsku mobilnú aplikáciu, ktorá pomáha rodičom rozpoznať u ich malého dieťaťa (do 30 mesiacov) prvé známky autizmu.

Celkovo bolo v slovenskej verzii aplikácie otestovaných 1 175 detí z marginalizovaných rómskych komunít (počet spätných mailov odoslaných z aplikácie) pričom 963 z nich malo riziko PAS. V rámci tohto projektu sa tiež podarilo uskutočniť stretnutia so zástupcami 61 obcí, ktoré na svojom území šíria informácie o ASDetect a pomáhajú pri jej využívaní v rodinách, ktoré nemajú prístup k digitálnym technológiám.

CVI PREŠOV

Celoslovenský tréning Omám, Foto prezentácia Omamy zo stretnutia v Lipovciach, kde bolo Omamám prvýkrát predstavená funkčná mobilná aplikácia ASDetect, Zdroj: CVI Prešov

”

Sme veľmi radi, že sme dostali dôveru a financie na uskutočnenie tohto projektu. Keďže šlo o náročnú spoluprácu s Austráliou a veľký finančný obnos, bez tejto možnosti by sa nám to nebolo podarilo.

Sme tiež veľmi vďační tímu ACF Slovakia, ktorý bol vždy nápomocný, ochotný, trpezlivý, a spolu s nami hľadal riešenia ťažkostí, ktoré sa v priebehu projektu vyskytli.

Zuzana Smolková, CVI Prešov

“

PODPORENÉ PROJEKTY – MALÉ GRANTY

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
Tanec bez bariér	„Hviezdička“ tanečné štúdio	06/2019 – 09/2020	14 936 €
Na koni – hravo a zdravo	VOLTILAND Košice o.z.	05/2019 – 2/2020	9 786 €
Rodičovské centrum – raná starostlivosť o dieťa v domácom prostredí	Detstvo deťom	05/2019 – 07/2020	14 879 €
Sociálna asistenciu – krok k zlepšeniu postavenia zraniteľných skupín	Občianske združenie Odysseus	05/2019 – 11/2020	13 500 €
Hento toto	Bol raz jeden človek	05/2019 – 06/2020	14 961 €
Ruka v ruke, krok za krokom	Centrum dobrovoľníctva, n.o.	05/2019 – 10/2020	14 940 €
Keď môžem športujem	Keď môžem pomôžem	05/2019 – 10/2020	13 464 €
Jeden za všetkých, všetci za komunitu	Miestne združenie YMCA Revúca	05/2019 – 07/2020	14 960 €
Angažovaný Kapitál	KPTL, občianske združenie	06/2019 – 12/2020	14 985 €
Zvýšenie akceptácie LGBTI ľudí prostredníctvom pozitívnych príkladov a politik na lokálnej úrovni	Dúhový PRIDE Bratislava	05/2019 – 10/2020	14 922 €
Príležitosť získať prácu	Podnik medzitrhu práce - Šanca pre všetkých	05/2019 – 05/2020	12 872 €
Stand up	Centrum osvety a poradenstva	05/2019 – 01/2020	14 670 €
2. výzva			
„Aj toto môže byť naša cesta“	Zábavné momenty	06/2020 – 07/2021	12 513 €
Zelená lepšiemu životu	Centrum vzdelávania a odbornej pomoci	06/2020 – 07/2021	11 109 €
Terapia pôdou	Spokojnosť	06/2020 – 11/2021	8 568 €
Trauma bezdomovectva	STOPA	06/2020 – 07/2021	Nerealizované
Rodičovské centrum – centrum podpory včasnej intervencie	Detstvo deťom	06/2020 – 07/2021	15 000 €
Daj zmyslom zmysel	Liberta	06/2020 – 11/2021	13 500 €
Rozvoj dobrovoľníctva	Bratislavské dobrovoľnícke centrum	05/2020 – 11/2021	14 940 €
VIEME SA OBHÁJIŤ!	Červený kríž - KE mesto	05/2020 – 11/2022	14 836 €
Dve ruky mám	Národné tréningové centrum práce	05/2020 – 03/2021	12 870 €
Aj my chceme šancu	Partnerstvo pre sociálne inovácie	06/2020 – 09/2021	12 681 €
Tanec bez bariér	„Hviezdička“ tanečné štúdio	06/2020 – 10/2021	14 971 €

Lepší život rómskej ženy	OZ pre podporu vzdelávania, výchovy a kultúry - ROMA	06/2020 – 01/2023	14 445 €
Podpora postavenia zraniteľných skupín v Novohrade	Vaša charita	06/2020 – 02/2022	15 000 €
Keď môžem športujem II.	Keď môžem pomôžem	06/2020 – 10/2022	13 482 €
Energia mladých a skúsenosti šedín	Láskavé ruky	05/2020 – 08/2021	14 994 €
ETNIKANA – HUDBA JE REČ, KTOREJ ROZUMIEME VŠETCI	500	05/2020 – 09/2022	15 000 €
Hento toto II. etapa	Bol raz jeden človek	05/2020 – 07/2021	14 994 €
Dobrovoľníctvo pre všetkých	Centrum dobrovoľníctva	06/2020 – 09/2022	14 975 €
Krajčírska dielňa Romani SUV	Združenie pre lepší život	05/2021 – 07/2021	15 000 €
Sharing is caring	LUMAR	06/2020 – 04/2021	Nerealizované
Vzdelávaním k práci	Centrum osvetu a poradenstva	05/2020 – 12/2021	14 940 €
Vzdelanie ako cesta z chudoby	OZ Pre človeka	06/2020 – 02/2022	15 000 €
Superar chráni deti	Superar	06/2020 – 09/2022	14 040 €
Cesta von z geta	Oheň nádeje	05/2020 – 02/2022	13 493 €
DIKY MOC za pomoc	Šedý medveď	05/2020 – 05/2021	15 000 €
3. výzva			
Objav svoje schopnosti	Zábavné momenty	10/2021 – 09/2022	14 650 €
Aj my chceme šancu 2.	Partnerstvo pre sociálne inovácie	09/2021 – 11/2022	14 787 €
Rovné šance pre každého	Centrum vzdelávania a odbornej pomoci	10/2021 – 03/2023	14 660 €
Rozvoj dobrovoľníctva II.	Bratislavské dobrovoľnícke centrum	11/2021 – 04/2023	14 400 €
Medzigeneračné učenie v praxi	Silnejší slabším	10/2021 – 06/2023	14 999 €
Tanec v rómskej komunite	„Hviezdička“ tanečné štúdio	10/2021 – 09/2022	14 999 €
Amalky – raná starostlivosť v domácom prostredí rodín z MRK	Detstvo deťom	10/2021 – 03/2023	15 000 €
Posilnenie postavenia Rómov vo Veľkom Krtíši	Komunitné Centrum Menšín, občianske združenie, Veľký Krtíš	09/2021 – 10/2022	13 500 €
Pádlovanie bez bariér	Štúdio Zážitku Outward Bound Slovensko	11/2021 – 10/2023	14 838 €

Pracovné zručnosti a sociálne kompetencie pre zvýšenie životnej úrovne Rómov	OZ Margarétka Lovinobaňa	10/2021 – 01/2023	14 999 €
Hento toto III. etapa	Bol raz jeden človek	09/2021 – 04/2023	14 994 €
Zlepšenie kvality života ohrozených skupín	nezisková organizácia Projekt DOM.ov	11/2021 – 01/2023	14 997 €
DVE ruky MÁM//2	Národné tréningové centrum práce	11/2021 – 12/2022	14 917 €
TOTO je aj naše mesto	SPOLU - Slovensko	11/2021 – 01/2023	8 370 €
Rozvoj zručností pre trh práce	Protect work	10/2021 – 06/2023	14 058 €
Za krajšiu jeseň života	Slavonic	10/2021 – 11/2022	14 301 €
Filmom búrame predsudky	Pre človeka	11/2021 – 06/2023	14 998 €
Čarovné pyžamko	MISIA MLADÝCH	11/2021 – 03/2023	14 778 €
IdeaStar	HANS	10/2021 – 02/2023	14 935 €
DIKY MOC za pomoc	Šedý medveď	11/2021 – 12/2022	15 000 €
Look Up Stand Up	Nadácia Milana Šimečku	11/2021 – 04/2023	14 998 €
Aplikácia sociálnych inovácií a rozvoj sociálneho podniku	Podnik medzitruhu práce	10/2021 – 05/2023	14 970 €

Organizácia Partnerstvo pre sociálne inovácie

Projekt: Aj my chceme šancu

Grant: 12 681 €

Obdobie realizácie: 06/2020 – 09/2021

Sídlisko Luník IX je mestská časť, ktorá sa postupom času zmenila na rómske mestské geto. Luník IX je charakterizovaný koncentrovanou a generačne reprodukovanou chudobou. Väčšina obyvateľov je dlhodobo nezamestnaná, trpí hmotnou núdzou a nemá dostatočné vzdelanie. Veľká časť mladých ukončí svoje vzdelanie na základnej škole. Po niekoľkoročnej práci s deťmi a mladými na Luníku IX organizácia Partnerstvo pre sociálne inovácie zistila, že deti majú potrebu vzdelávať sa, tráviť aktívne svoj voľný čas a byť súčasťou bežnej spoločnosti. Preto uplatňuje princíp systematickej dlhodobej práce s touto cieľovou skupinou, ktorá je zameraná na viaceré oblasti života: podpora vzdelávania detí s cieľom dosiahnuť stredoškolské vzdelanie, získanie a osvojenie si návykov nevyhnutných pre vzdelávanie sa a pre uplatnenie sa na trhu práce (dochvilnosť, pravidelnosť, rešpektovanie pravidiel), získanie pracovných návykov či zručností a podpora rozvoja komunity ako celku. Tieto investície majú priniesť aktívny postoj obyvateľov Luníka IX k riešeniu svojej situácie a napomôcť začleneniu sa do spoločnosti.

Aktivity projektu spočívali predovšetkým v pravidelných aktívnych vzdelávacích stretnutiach, a to najmä hrou, nenútenou formou. Dôležitým aspektom je, že sa vytvorila rutina v podobe pravidelných pondelkových stretnutí. Táto pravidelnosť pomohla k výrazným zmenám vo vzdelávaní detí. Veľmi dôležité boli aj vzdelávacie „výlety“ v rámci majority. Zrealizovalo sa viac ako 200 vyučovacích hodín a zorganizovalo sa viac ako 20 zážitkových výletov. Vytvorili sa nové priateľstvá a väzby. Staršie deti sa stali dôležitými vzormi pre mladšie. Na aktivitách projektu sa zúčastnilo 60 detí a mládeže zo sociálne slabších rodín.

Aj my chceme šancu sa volá Aj my chceme šancu preto, lebo 400 metrov odtiaľto vzdušnou čiarou je sídlisko, ktoré patrí majorite a je to Luník VIII. A my sme si od začiatku dávali otázku, že ako by sa týmto deckám zmenil život, keby sa narodili o 400 metrov ďalej.
Martin Gič, OZ Partnerstvo pre sociálne inovácie

Organizácia Bol raz jeden človek

Projekt: Hento Toto

Grant: 14 961 €

Obdobie realizácie: 05/2019 – 06/2020

Ľudia s mentálnym postihnutím sú jednou zo skupín obyvateľstva s najnižšou kvalitou života. V závislosti od stupňa postihnutia potrebujú rôznu stupeň pomoci, od malej podpory až po úplnú starostlivosť. V dôsledku výrazne znížených intelektových schopností majú problémy nielen s vnímaním, chápaním a učením, ale aj s adaptívnym správaním, pod ktoré spadajú mnohé sociálne a praktické zručnosti každodenného života. Kreatívna značka Hento Toto sa venuje vzdelávaniu a rozvoju umeleckých zručností týchto ľudí a prezentácii ich umenia verejnosti. Na základe dlhoročných skúseností sme sa rozhodli premeniť ich umelecké záľuby (kreslenie, maľovanie, grafika) na prácu a „využiť“ ich jedinečné umenie ako cestu k sociálnemu začleneniu, a tým zvýšiť kvalitu ich života.

V roku 2022 získala organizácia Bol raz jeden človek štatút sociálneho podniku a zamestnala prvé 3 osoby s mentálnym postihnutím. Aktivity projektu pozostávali z plánovania a materiálno-technického zabezpečenia, stabilizácie tímu, vzdelávania a výroby a predaja a medializácie. Výsledkom projektu je 1500 grafických návrhov, 26 prototypov nových výrobkov, 13 výrobkov na objednávku, 3 dielne, predaj v 60 predajniach, predaj cez eshop, udelenie štatútu sociálneho podniku, zamestnanie 3 kresličov s mentálnym postihnutím. Projekt slúži ako príklad dobrej praxe aj pre iné organizácie. Ukazuje, že aj ľudia s mentálnym postihnutím môžu pri správnom riadení efektívne pracovať, čo je predpokladom dlhodobej ekonomickej udržateľnosti.

HENTO TOTO

*HENTO TOTO,
Zdroj: Bol raz jeden človek*

”

Projekt HENTO TOTO môže byť inšpiráciou pre ďalšie organizácie, že aj v podmienkach neziskového sektora, je možné vybudovať konkurencieschopnú značku, ktorá posilní postavenie zraniteľných skupín.

Michal Hajčík, Bol raz jeden život

“

Organizácia	Detstvo deťom
Projekt:	Amalky – raná starostlivosť v domácom prostredí rodín z MRK
Grant:	15 000 €
Obdobie realizácie:	10/2021 – 03/2023

Prostredie generačnej chudoby má negatívny vplyv na vývoj detí. Ak dieťa nemá potrebnú podporu počas prvých troch rokov svojho života, je ťažké tieto negatívne vplyvy neskôr v živote napraviť.

Cieľom projektu bolo pokračovať v práci s rodinami z marginalizovaných rómskych komunit s cieľom zvýšiť ich rodičovské kompetencie, pracovať s adolescentmi a pracovať s deťmi od narodenia v ich domácom prostredí.

Ďalším cieľom bolo rozvíjať organizáciu ako centrum podpory včasnej intervencie. Organizácia Detstvo deťom pokračovala v príprave detí na vyučovanie, vzdelávala dievčatá k zodpovednému prístupu k sexualite a rodičovstvu v dievčenskom klube, organizovala aktivity Montessori klubu pre deti vo veku 1 - 4 roky a klubu matiek s deťmi vo veku 0 - 3 roky.

Do aktivít boli zapojené ženy z komunity ako mentorky. V rámci projektu sa pripravili a aktualizovali metodické materiály pre rodičov. Celkovo sa do aktivít projektu aktívne zapojilo 180 ľudí, z toho 111 detí a rodičov z marginalizovaných rómskych komunit. Projekt prispel k zvýšeniu rodičovských kompetencií mladých rodičov z marginalizovaných rómskych komunit a odborných kompetencií mentorov a pracovníkov s marginalizovanými rómskymi komunitami. Práca s mladými rodičmi a budúci rodičmi vedie k zlepšeniu ich rodičovských kompetencií a následnej efektívnejšej výchove detí.

DETSTVO DEŤOM

Amalky v rodinách - raná starostlivosť o deti v domácom prostredí - Mariana, Zdroj: Detstvo deťom

”

Rodičia z marginalizovaných rómskych komunít vidia pokroky detí, ktoré sú úspešné v materských/základných školách; rodičia sú sebavedomejší, istejší a zodpovednejší pri starostlivosti o deti, celkovo sa zlepšuje kvalita života rodín.

Eleonóra Liptáková, Detstvo deťom

“

Téma 5

ROZVOJ ORGANIZÁCIÍ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

podporených
projektov

23 podporených projektov:

- 16 podporených projektov v základných grantoch
- 7 podporených projektov v strategických grantoch

42 spoločných iniciatív vzniknutých na základe spolupráce rôznych občianskych organizácií

17 uskutočnených kampaní

39 partnerstiev medzi skúsenými a menej skúsenými organizáciami občianskej spoločnosti

5 podporených platforiem/sietí zameraných na inklúziu Rómov a posilnenie ich postavenia

Nedostatok zdrojov umožňujúcich budovanie kapacít organizácií občianskej spoločnosti núti organizácie k tomu, aby sa sústredili na svoje prežívanie a odkláňa ich od presadzovania takých strategických zmien v ich činnosti, ktoré by im zabezpečili dlhodobý rozvoj. Program v tejto téme umožní organizáciám, aby zlepšili svoje zručnosti, posilnili kompetencie, zavádzali riadenie vo vyššom štandarde a uskutočňovali moderné stratégie posilňujúce ich udržateľnosť. ACF Slovakia tiež podporil projekty na zlepšenie prostredia pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Tematické zameranie:

- Budovanie kapacít a podpora udržateľnosti občianskej spoločnosti.
- Posilnenie kapacít organizácií občianskej spoločnosti.
- Na národnej úrovni je cieľom zmena 4 národných politík a zákonov vzťahujúcich sa k zlepšeniu prostredia súvisiaceho s pôsobením organizácií občianskej spoločnosti.

Finančná podpora: 1 845 221 €

Typy grantov:

Základné granty: 30 000 – 80 000 € 12 – 18 mesiacov 3 výzvy

Strategické granty: 80 000 – 120 000 € 18 – 30 mesiacov 2 výzvy

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
1. výzva			
Vitálne kapacity	Raná starostlivosť, n.o.	09/2019 – 02/2021	58 500 €
Posilnením kapacít a spolupráce občianskych kultúrnych organizácií k lepším verejným politikám v oblasti kultúry	A4 - asociácia združení pre súčasnú kultúru	07/2019 – 05/2021	62 569 €
Inovujeme sa!	Nadácia DeDo - Solidarita s deťmi z detských domovov	05/2019 – 09/2020	57 577 €
Rozvoj interných kapacít organizácie a jej externého dosahu so strategickým zameraním na posilnenie základne podporovateľov a filantropie na úrovni jednotlivcov	Človek v ohrození, n.o.	05/2019 – 09/2020	64 294 €
Inštitucionálny rozvoj o.z. Divé maky	Divé maky	07/2019 – 02/2021	47 368 €
Moderné informačné a poradenské služby pre mladých	Združenie Informačných a poradenských centier mladých	05/2019 – 03/2021	58 130 €
Zlepšenie prístupu k súkromnému financovaniu pre OOS	Centrum pre filantropiu n.o.	06/2019 – 02/2022	103 256 €
Spájanie je cesta aj cieľ	Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením	08/2019 – 03/2021	100 737 €
Otvorený úsmev	CINEFIL	06/2019 – 02/2022	96 007 €
2. výzva			
Občianski lídri na dlhé trate	PDCS, o.z.	08/2020 – 09/2022	104 926 €
Na ceste k inkluzívnemu vzdelávaniu	Centrum inkluzívneho vzdelávania	06/2020 – 03/2022	104 900 €
Silný hlas občianskej spoločnosti pri tvorbe verejných politik v čase KLmatickej KRÍzy - KLIKRI	Karpatský Rozvojový Inštitút, o.z.	06/2020 – 08/2022	90 174 €
Slúžime komunitám košického kraja	SOSNA, o.z.	11/2020 – 06/2023	95 221 €
Bašta – zázemie pre občianske aktivity	Different - občianske združenie	06/2020 – 02/2022	79 774 €
CO3 – co-exist, co-work, co-operate	OTVOR DVOR	05/2020 – 02/2022	79 727 €
Zelená pre biznis	WWF Slovensko	09/2020 – 05/2022	71 991 €
Budovanie kapacít a udržateľného rozvoja o.z. Post Bellum SK	Post Bellum SK	05/2020 – 05/2022	61 758 €
Rozvoj SocioFóra ako relevantného partnera pri tvorbe verejných politik	SocioFórum, o.z. Nezávislá platforma	06/2020 – 02/2022	56 750 €

3. výzva

O včelách a ľudoch	Občianske združenie kRaj	11/2021 – 11/2023	77 362 €
Posilnenie kapacít celospoločenského prínosu komunitných coworkingov na Slovensku	Kolabo	10/2021 – 08/2023	74 880 €
Crowdfunding – nástroj posilnenia finančnej nezávislosti OOS	Nadácia Centra pre filantropiu	10/2021 – 06/2023	69 354 €
Občianska spoločnosť v postcovidovej dobe: scenáre vývoja a príprava na nový normál	PDCS, o.z.	11/2021 – 07/2023	79 966 €

Organizácia	CINEFIL
Projekt:	Otvorený Úsmev
Grant:	96 007 €
Obdobie realizácie:	06/2019 – 02/2022

Na Slovensku existuje len veľmi málo priestorov, a obzvlášť kinosál, ktoré by boli špeciálne prispôsobené nevidiacim, autistom, sluchovo postihnutým alebo seniorom. V Košiciach sa to rozhodli zmeniť a z jedného z najstarších stále slúžiacich kín na území Slovenska sa organizácia CINEFIL rozhodla vytvoriť priestor pre všetkých. Vďaka rekonštrukcii dolných priestorov Kina Úsmev sa podarilo vytvoriť ideálny priestor a podmienky na rozbeh inkluzívnych filmových skupín Klapka, Úsmev! Okrem toho boli do programu zaradené otvorené projekcie špeciálne prispôsobené ľuďom trpiacim autizmom a demenciou, čím sa rozšírila miestna kultúrna ponuka (spolu 14 projekcií s takmer 300 návštevníkmi). Projekt podnietil diskusiu o inklúzii a otvorenosti v kultúre, získal a vybudoval kontakty, ktoré vyvrcholili vytvorením inkluzívnej platformy, ktorá spája neziskové organizácie, občianske združenia a kultúrne centrá v snahe byť prístupnejší pre všetkých.

Projekt mal za cieľ zefektívniť fungovanie a komunikáciu Kina Úsmev, prispieť k inkluzívnejšej a otvorenejšej kultúrnej ponuke v Košiciach a udržateľnejšiemu a ekologickejšiemu fungovaniu budovy Kina Úsmev. Organizácia sa zúčastnila na 5 školeniach s nórskeym partnerom, s ktorým priebežne diskutovala o aktuálnych výzvach a ich možných riešeniach. V záujme zvýšenia transparentnosti organizácie boli výsledky zverejnené vo výročných správach a bola zriadená správna rada. Prostredníctvom workshopov o nenásilnej komunikácii s marginalizovanými skupinami, vytváraní sociálnych sietí, inkluzívnom vzdelávaní a filmovej výchove organizácia pomohla lepšie komunikovať so svojimi partnerskými organizáciami (čo boli malé organizácie s menšími skúsenosťami).

CINEFIL

*Autism - friendly premietanie,
Zdroj: CINEFIL*

”

Projekt vytvoril novú kultúrnu ponuku pre zraniteľné skupiny, novú príležitosť pre vzdelávanie, integrovanie a scitlivovanie detí a prepojil organizácie v snahe byť inkluzívnejší a otvorenejší.

Natália Centková, Kino Úsmev

“

Organizácia	Nadácia Centra pre filantropiu
Projekt:	Crowdfunding – nástroj posilnenia finančnej nezávislosti OOS
Grant:	69 354 €
Obdobie realizácie:	10/2021 – 06/2023

StartLab pomáha organizáciám občianskej spoločnosti a aktívnym občanom v získavaní a budovaní finančného a sociálneho kapitálu. Je dôležitým infraštruktúrnym nástrojom na získavanie finančných zdrojov. Cieľom bolo vytvoriť stabilný systém vzdelávania a podpory pre autorov kampaní a posilnenie vnútorných kapacít organizácie v oblasti marketingu, aby dokázala túto službu dlhodobo rozvíjať. Cieľom všetkých aktivít bolo posunúť StartLab vpred. Hlavnou aktivitou bolo vytváranie vzdelávacích materiálov a ich šírenie v online priestore cez sociálne siete, newslettere a školenia. V rámci projektu bol pripravený ebook a 53 vzdelávacích článkov, ktoré boli spolu s informáciou o aktívnych kampaniach, šírené cez viac ako 300 príspevkov na Facebooku a Instagrame. Realizátori projektu zorganizovali viac ako 20 podujatí o tom, ako pripraviť úspešnú kampaň.

Počas trvania projektu získali organizácie občianskej spoločnosti, ktoré mali kampaň na StartLabe, 10 983 príspevkov v celkovej výške 347 596 €, projekt pomohol financovať 87 projektov neziskových organizácií. Vzdelávacích podujatí sa zúčastnilo 371 účastníkov.

Vďaka grantu sa posunula platforma StartLab na ucelenú službu, ktorá okrem nástroja na získavanie peňazí poskytuje aj informácie a systém vzdelávania potrebný na to, aby autori kampaní boli schopní želanú sumu vyzbierať.

*Učíme verejnosť podporovať dobré veci. Učíme organizácie komunikovať a fundraisovať a spolu sa posúvame ďalej.
Zuzana Zatóvič, Centrum pre filantropiu*

Organizácia	Centrum inkluzívneho vzdelávania
Projekt:	Na ceste k inkluzívnemu vzdelávaniu
Grant:	104 900 €
Obdobie realizácie:	06/2020 – 03/2022

Dnes má Centrum inkluzívneho vzdelávania stabilný 3-členný tím manažmentu na plný úväzok. Má funkčnú a aktívnu správnu radu. Každoročne tvorí nové a nové výstupy, mnoho videí, publikácií a advokačných aktivít. Je pri tvorbe zákonov, pripomienkovaní, metodickom usmerňovaní systému v téme inkluzívneho vzdelávania. Organizácia vytvorila 9 dlhodobých vzdelávaní v témach Artefietika, Pedagogický asistent v praxi, Nenásilná komunikácia, Školský podporný tím, Facilitatívne a reflektívne učenie. Vytvorilo 28 tém krátkodobých webinárov pre pedagogických a odborných zamestnancov a dokopy sa ich zúčastnilo takmer 2000 absolventov z celého Slovenska. Organizácia realizovala jedinečné vzdelávanie Grunnlaget v spolupráci s nórske partnerom. Podarilo sa rozšíriť organizačný tím (momentálne 3 stále zamestnankyne), správnu radu (3 členovia, ktorí sa mesačne stretávajú), viac ako 20 expertných lektorov. Organizácia vypracovala dôležité dokumenty ako Strategický plán, finančný plán, marketingový plán.

Asi najväčšou podporou, aby sme boli v projekte úspešní, bola viera Ekopolisu a jej pracovníkov v nás samých. Myslím, že všetky organizácie nemali také šťastie na kombináciu konkrétnych projektových ľudí, ktorí nám nerobili iba kontrolórov, ale nám vedeli poradiť, naučiť nás niektoré praktické zručnosti, trpezlivo vysvetľovať a umožniť nám robiť chyby a opravovať ich. Nakoniec sme cítili ľudskosť v komunikácii, ktorá nám dávala aj motiváciu na sebe pracovať, lebo sme vedeli, že niekto na druhej strane sa o naše výstupy zaujíma a sleduje ich. To je veľmi povzbudivé.

Viktor Križo, Inklucentrum

Téma 6

Bilaterálny fond

podporených
projektov

9 podporených projektov

12 spolupracujúcich bilaterálnych iniciatív financovaných z Bilaterálneho fondu programu ACF Slovakia

878 osôb zúčastnených na bilaterálnych aktivitách financovaných z Bilaterálneho fondu programu ACF Slovakia

Súčasťou programu ACF Slovakia bola tiež bilaterálna výmena skúseností, know-how a dobrej praxe medzi slovenskými organizáciami občianskej spoločnosti a subjektmi v donorských krajinách.

Tematické zameranie:

- Predchádzanie šírenia falošných správ a propagandy zameranej proti demokratickému spravovaniu spoločnosti.

Finančná podpora: **89 129 €**

Typy grantov:

Malé granty: 10 000 €, 6 – 12 mesiacov, priebežne otvorená výzva

Projekt	Organizácia	Obdobie realizácie	Finančný príspevok
Brainwashing	Prešovská rozvojová agentúra	07/2019 – 12/2019	9 981,76 €
INspire – good practice exchange between youth workers	Mládež ulice	11/2019 – 07/2020	10 000 €
Free Feeling	PRERAG	07/2020 – 01/2021	10 000 €
#VISIONSxCHANGES	Občianske združenie Vidiecky parlament na Slovensku	09/2020 – 02/2021	10 000 €
Právo a etika	Centrum environmentálnej a etickej výchovy ŽIVICA	03/2021 – 10/2021	9 925 €
Stratégie vyrovnávania sa dopadmi pandémie Covid – 19 na LGBT+ organizácie a komunity	Sapling	04/2021 – 12/2021	9 230,50 €
Návrh kurikula tréningového programu „Participatívne líderky“ (s podporou nórskeho know how)	Dialogue Centre	04/2021 – 03/2022	10 000 €
INclusive Workplace/Inkluzívne pracovisko	Ženský algoritmus	05/2021 – 11/2021	9 992 €
Rozvoj Fariem starostlivosti pre nezávislý život a začlenenie do komunity	Zvieratá a ľudia navzájom	11/2021 – 06/2022	10 000 €

Organizácia	Centrum environmentálnej a etickej výchovy ŽIVICA
Projekt:	Právo a etika
Grant:	9 925 €
Obdobie realizácie:	03/2021 – 10/2021

Projekt reagoval na nízku dôveru ľudí v súdnictvo a nedostatočné znalosti o fungovaní súdneho systému na Slovensku. V rámci projektu bol pripravený preklad nórskej knihy Právni hrdinovia, ktorá môže byť pomôckou pre lepšie pochopenie etických dilem sudcov a tiež učebnou pomôckou pre študentov práva. Realizátori projektu zorganizovali 2 online diskusie, v ktorých sudcovia a súdni experti hovorili o aktuálnych výzvach v našom súdnom systéme. Bol tiež realizovaný webinár o tom, ako sa každý občan môže zapojiť do verejných konaní a kde môže nájsť potrebné informácie. V rámci projektu sa vytvorila informačná kampaň pre verejnosť, aby lepšie pochopila, ako funguje slovenské súdnictvo, súdy a prokuratúra.

Výsledkom projektu bolo vydanie 750 výtlačkov knihy Právni hrdinovia (takmer polovica z nich bola distribuovaná napr. na 2 právnické fakulty, Ústavný súd SR, Justičnú akadémiu v ČR, slovenským a českým advokátom atď.), 2 online diskusie, webinár videlo min. 1 384 ľudí. Autor knihy Hans Peter Graver prišiel osobne na Slovensko a zúčastnil sa diskusie so sudcami nového Najvyššieho správneho súdu Slovenskej Republiky. Na portáli Čierna labuť sa uverejnili 2 tematické rozhovory, ktoré si prečítalo min. 1 381 ľudí. Ďalším z výsledkov bolo tiež vytvorenie 5 infografiek, ktoré mali spolu s ďalšími informačnými príspevkami celkový dosah minimálne 346 000 ľudí.

Priniesli sme unikátnu knihu v problematike etiky v súdnictve, ktorú využijú aj právnické fakulty pri výučbe tejto témy a priniesli sme materiály, ktoré približujú tému širšej verejnosti.
Jana Ďaďová, Centrum environmentálnej a etickej výchovy ŽIVICA

Regionálne Iniciatívy Občianskej Spoločnosti

Spoločné aktivity správcov programov ACF a aktivity v spolupráci s Úradom pre Finančné mechanizmy

06/**2017** **Stretnutie operátorov ACF, Belgicko**

10/**2018** **Stretnutie operátorov ACF, Nórsko**

06/**2019** **Civil Society Forum, Rumunsko**

11/2019 **Stretnutie operátorov ACF, Belgicko**

11/**2021** **Stretnutie operátorov ACF, Belgicko**

05/**2022** **Stretnutie operátorov ACF, Rumunsko**

06/2022 **Advokačný workshop, Česká republika**

08/2022 **Opinion Festival, Estónsko**

09/2022 **Konferencia – Inkluzívne vzdelávanie, Slovensko**

09/2022 **Anti-Burnout Camp, Chorvátsko**

10/2022 **Digital4Good conference, Portugalsko**

Active Citizens Days 2022 Advocacy for social inclusion: strategies and tools, Nórsko

Stretnutie operátorov ACF, Belgicko

Konferencia - Inkluzívne vzdelávanie v čase rastúceho vylúčenia, Slovensko

11/2022 **ACF komunikačný workshop, Belgicko**

Regional Capacity Building Workshop, Grécko

- 02/2023 **Civil society initiatives on elections – experience and know-how exchange**, Poľsko
- 03/2023 **Stretnutie Community for Action 2023 - Exploring progressive re-granting**, Slovinsko
Civil society initiatives on elections – experience and know-how exchange študijná cesta, Maďarsko
- 05/2023 **CEE Fundraising 2023 Sharing Experience** – workshop pre zvýšenie kapacít v oblasti fundraisingu, Poľsko
- 06/2023 **The Role of Civil Society in Countering Disinformation and Promoting Media Literacy**, Bulharsko
ACF komunikačný workshop, Belgicko
- 10/2023 **ACF Fund operators Meeting**, Belgicko
ACF komunikačný workshop, Belgicko
- ↓
- 04/2024 **Data Based Disinfo Defense konferencia**, Slovensko
Democracy and European Values through Civic Engagement: Civil Society's, Impact on Electoral Processes and Interactions with Candidates for the European Parliament Elections 2024, Estónsko
Rule of Law in the UE The voice of Civil Society Organizations, Belgicko
- 05/2024 **Stretnutie operátorov ACF, Community for Action Meeting**, Chorvátsko
- 06/2024 **Strengthening Local Media in an Age of Disinformation**, Česká republika
Local Media Forum, Bergen, Nórsko

Regionálne Iniciatívy Občianskej Spoločnosti - Príklady

9/2022

↳ **Konferencia – Inkluzívne vzdelávanie v čase rastúceho vylúčenia,**
Slovensko

V dňoch 6. - 7. októbra 2022 sa v Bratislave uskutočnila hlavná plánovaná akcia RCSI ACF SK - „Konferencia - Inkluzívne vzdelávanie v čase rastúceho vylúčenia“. Na konferencii sa zúčastnilo spolu 76 účastníkov, z toho 62 zástupcov vzdelávacích organizácií. Partnermi boli operátori fondu ACF z Českej republiky a z Bulharska. Darcovskú krajinu Nórsko zastupovala Larisa Bronder z The European Wergeland Center.

8/2022

↳ **Opinion Festival,** Estónsko

Michaela Pobudová z organizácie Mareena sa ako rečníčka zúčastnila na jedinečnom festivale demokracie „Opinion Festival“, ktorý sa konal 12. a 13. augusta 2022 v estónskom meste Paide na pozvanie Estónskej Nadácie otvorenej spoločnosti. Michaela sa zúčastnila na panelovej diskusii s názvom „Sharing is Caring: Susedia pre Ukrajinu“. Panel predstavil pohľad organizácií občianskeho sektora z Bulharska, Rumunska, Slovenska a Poľska na súčasnú situáciu na Ukrajine. Konkrétne sa zamerala na to, ako občianska spoločnosť prispela k riešeniu situácie ľudí z Ukrajiny, ktorí prišli do týchto susedných krajín, aké ponaučenia si z ich práce odniesli a aké výzvy pretrvávajú.

9/2022

↳ **Anti-Burnout Camp,** Chorvátsko

ACF Slovensko umožnilo účasť dvoch vedúcich predstaviteľov organizácií

občianskej spoločnosti na tábore proti vyhoreniu, ktorý sa konal 13. - 17. septembra v chorvátskom meste Medulin. Cieľom podujatia bolo poskytnúť spoločný priestor pre zainteresované strany iniciatív proti vyhoreniu, diskutovať o rôznych aspektoch fenoménu (aktivistického) vyhorenia medzi lídrami CSO, aktivistami a odborníkmi z praxe a zmapovať know-how, skúsenosti a iniciatívy zdola súvisiace s témou prevencie a reakcie na vyhorenie. Dvoma aktivistami zo Slovenska boli Lucia Bárdošová, koordinátorka platformy občianskej spoločnosti v Rimavskej Sobote, a Maroš Chmelík, riaditeľ Centra komunitného organizovania v Banskej Bystrici.

10/2022

↳ **Digital4Good conference**, Portugalsko

Konferencia Digital4Good organizovaná operátormi fondov z Portugalska, Estónska a Malty. Podujatie sa uskutočnilo v Lisabone, 4. októbra 2022. ACF Slovensko zastupovala Eva Koreňová, programová manažérka OSF. Na fóre si vymenili informácie o najnovšom vývoji a trendoch s cieľom zabezpečiť lepšie pripravenú občiansku spoločnosť v Európe, schopnú prosperovať v digitálnom veku a spoločne hľadať nové riešenia nových problémov, ktorým čelíme. Konferencia kombinovala kľúčové a plenárne zasadnutia myšlienkových lídrov jednotlivých sektorov s prierezovými zasadnutiami s tematickým zameraním na 4 rôzne spoločenské agendy. Diskusie viedli odborníci na vysokej úrovni a podnikatelia v oblasti IT z Európy a USA.

11/2022

↳ **Regional Capacity Building Workshops**, Grécko

Regionálny seminár na budovanie kapacít na podporu ACF fond operátorov v ich úlohe rozvoja kapacít. Podujatie sa uskutočnilo v Aténach, 21. - 25. novembra 2022. Dva nadväzujúce regionálne workshopy na podporu prevádzkovateľov fondov ACF v rámci grantov EHP a Nórska v ich úlohe rozvoja kapacít. Workshopy spoločne zorganizovali prevádzkovatelia fondov ACF z Grécka, Portugalska a Rumunska. ACF Slovakia zastupovali Lucia Bárdošová, externá expertka Ekopolisu a Melinda Astrabová, programová manažérka ACF Slovenska.

3/2023

↳ **Civil society initiatives on elections – experience and know-how exchange
študijná cesta, Maďarsko**

Študijné cesty na tému Civil society initiatives on elections do Maďarska, na Slovensko, do Poľska, Rumunska a Slovinska sa konali 26. - 30. marca 2023 pod záštitou organizácií Stefan Batory Foundation, Education for Democracy Foundation, Civil Society Development Foundation, Nadácia Ekopolis, Co-operation and Development of NGOs. Zo Slovenska sa podujatia zúčastnila Veronika Pachová, z kultúrneho centra Bašta z Bardejova.

4/2024

↳ **Data Based Disinfo Defence konferencia**

Operátori programu ACF na Slovensku, v Českej republike a Lotyšsku pod vedením slovenskej Nadácie Ekopolis a Nadácie otvorenej spoločnosti zorganizovali 17. - 18. apríla 2024 v Bratislave dvojdňovú konferenciu pre prevádzkovateľov programu ACF na tému „Data Based Disinfo Defense“. Cieľom konferencie bolo preskúmať povahu a rozsah problémov súvisiacich so šírením dezinformácií a hoaxov vo vybraných krajinách, hľadať spoločné riešenia existujúcich problémov a poukázať na existujúcu dobrú prax v Českej republike, na Slovensku a v Lotyšsku. Konferencia bola zorganizovaná v rámci Fondu regionálnej spolupráce programu Active Citizens Fund. Na podujatí sa zúčastnili 4 osoby, ako zástupcovia partnerských organizácií z Českej republiky a Lotyšska a ďalší účastníci z Chorvátska, Poľska, Rumunska a Estónska. Celkovo sa na podujatí zúčastnilo 25 osôb.

KOMUNIKAČNÉ AKTIVITY PROGRAMU ACF SLOVAKIA

Web: www.acfslovakia.sk

Youtube: Active Citizens Fund - Slovakia

FB skupina: Grantisti ACF – Slovakia

FB stránka: Active Citizens Fund – Slovakia

IG: [acf_slovakia](https://www.instagram.com/acf_slovakia)

Komunikačné stretnutie, Zdroj: EEA and Norway Grants

Komunikačné stretnutie, Zdroj: EEA and Norway Grants

*Podujatie Budúcnosť financovania aktivít MVO,
Zdroj: Nadácia Ekopolis,*

DATA BASED DISINFO DEFENSE CONFERENCE, Zdroj: Matúš Astrab pre Nadáciu Ekopolis

The Role of Civil Society in Countering Disinformation and Promoting Media Literacy, Zdroj: ACF Bulharsko

Infoseminár ACF – Slovakia, Zdroj: Nadácia Ekopolis

Otvorenie programu ACF – Slovakia,
Zdroj: Nadácia Ekopolis

Natáčanie 10 videí, ako prierezu programu ACF – Slovakia, príklady dobrej praxe, Zdroj: Matúš Astrab pre Nadáciu Ekopolis

čo zanechali stopu

Vydala v roku 2024

Nadácia Ekopolis, Komenského 21, 974 01 Banská Bystrica,
Nadácia otvorenej spoločnosti, Baštová 5, 811 03 Bratislava
a Karpatská nadácia, Letná 27, 040 01 Košice.

Text spracovala Melinda Astrabová. Preložil Steven Munnay. Graficky upravil Pavel Sokol, STUART s.r.o.

Použité fotografie poskytli realizátori projektov programu Active Citizens Fund – Slovakia, fotograf Matúš Astrab pre Nadáciu Ekopolis a archív Nadácie Ekopolis (viď. zdroje pri fotografiách).

www.ekopolis.sk

www.osf.sk

www.karpatskanadacia.sk

www.acfslovakia.sk

www.eeagrants.sk

www.eeagrants.org

www.ngonorway.org

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

**čo
zanechali
stopu**